

ARREGGEL

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
VIII. KER., RÖK K SZILARD-UTCA 19

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
TELEFONJAL JOZS. 443-26, JOZS. 334-42

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

Felfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 3 pengő. Egyes szám ára 30 Groschen 4 dinár, 120 lira, 2 francia frank

TELEFONOK VASÁRNAP DELUTANTÓL REGGELIG: JOZSEF 303-30, JOZSEF 310-13

VII. évfolyam

Budapest, 1928 február 20

8. szám

Váratlan közeledés az erdélyi magyarság és a román kormány között

A román kormány orvosolja az erdélyi magyarság kisebbségi sérelmeit, ha a Magyar Párt nem fordul panaszával a külföldhöz

Bukarest, február 19.

(A Reggel tudósítójának távirata.) A kolozsvári „Ellenzék” beavatott forrásból az erdélyi magyarság és a román kormány között megindult tárgyalások

szenczációs fordulatáról számol be.

A lap szerint rövidesen megkezdik az Erdélyi Magyar Párt és a román kormány delegátusai az erdélyi kisebbség ügyének törvényes rendezésére irányuló tárgyalásokat. A tárgyalások alapja a román kormánynak abban az ígéretében van, amellyel

késznek nyilatkozik az erdélyi magyar kisebbség sérelmeit haladéktalanul orvosolni

a békeszerződés alapján. Ezzel szemben az Erdélyi Magyar Párt a kisebbségi sérelmekkel szemben ellenben a román kormánynak fordul, amely

minden panaszt és bejelentést megvizsgál és orvosol.

Conditio sine qua non-ja a megegyezésnek, hogy az erdélyi magyar párt a jövőben, mint hogy kisebbségi sérelmeivel amugyis közvetlenül fog a román kormánynak fordulni, ezekben az ügyekben

kikapcsolja egy a külföldi, mint a belföldi akciókat.

Radics vasárnap azt ajánlotta Sándor királynak, hogy egy magasrangú katonát bizzon meg a kormányalakítással

A királyt meglepte az ajánlat, nem tudott azonnal választ adni és kijelentette, hogy a hadsereget mindig távol tartotta a napi politikától

Belgrad, február 19.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A két hét óta tartó jugoszláv kormányválság vasárnap újabb meglepő fordulatot vett. Miután szombaton Pribicevics több mint háromórás audiencián volt a királynak,

vasárnap Radics jelent meg a király előtt. A Radics—Pribicevics-féle demokrata koalíciónak a Vukicsévics-kormányba való bevonása nem sikerült.

Pribicevics tegnap esti audienciája után közölte a hírlapokkal, hogy lehetetlennek tartja a föllevenített régi kormány támogatását. Hasonlóképpen nyilatkozott a délelőtti hosszú audienciája után Radics is, aki kihallgatásáról nagyon érdekes részleteket mondott el.

— A király előtt kifejtettem — így nyilatkozott —, hogy a parasztkonzentráció csak egy olyan koncentrációs kormányba lép be, amelynek élén nem Vukicsévics áll, mert minden ilyen kormánnyal a parasztdemokrata koalíció visszatartó álláspontja helyezkedik.

A királynak arra a kérdésére, hogy ki volna az a személyiség, aki sikerrel állhatna egy

konzentrációs kabinet élére, Radics azt válaszolta, hogy csakis egy parlamenten kívül álló személyiség jöhet most már csak tekintetbe. Szerinte

egy magasrangú katonai személyiség volna a legmegfelelőbb miniszterelnök, aki pártokon fölül áll.

A király erre kijelentette, hogy

a meglepő ajánlatra nem tud azonnal választ adni, mert ő a hadsereget mindig távol tartotta magát a napi politikától

és úgy látta helyesnek, ha a hadsereg csak a nemzeti és állami feladatok szolgálatában áll. A koncentráció eszméjét azonban továbbra is támogatja a király.

Vasárnap késő este Vukicsévics jelent meg a királynak és valószínűnek tartják, hogy ez alkalommal

viszAADJA megbízatását,

minthogy a koncentrációs kabinet megalakításának az ő személye az akadály. Demokrata körökben azt hiszik, hogy

a király választása egy magasrangú katonai személyiségre esik.

Uri divat

Brachfeld F. cég nemcsak bolt a Dorottya-utcában, de intézmény és fogalom a kiegyezési Budapestben, fizetéskeptelen lett. Az elegancia laboratóriuma, minden újjára udvari szállító, felségek, fenségek, milliomosok, művészek, nevezetes írók, nagy politikások liferánsa beadta a kulcsot. Egyéni tragédia? Sokkal több. Az inzulvins cég a Dorottya-utcában társadalni, gazdasági, sőt esztétikai földregés. A régi Pest pusztulása, a háború előtti tisztesség, azé, amelyet nem kellett esztendőnként szamálni és konszolidálni, de amelyet darabonként szakított szét a háború, a kommiún, az infláció, a defláció, a devizarendelet, a forgalmi és fényüzési adó egyéb különböző ragyogó fejezetei az utolsó másfél évtized történelmének. Mert ez fontos: itt nem egy háborús vagy háborúutáni szélhám vállalkozás repedt ketté, de az ötvenszázalékos tragédia egy valóban százszázalékos konstruktív tökélet ért. Üzletet, amelynek küszöbét átélte Ferenc József, amelynek kommitéus volt Lipót belga király és ahol a szabász Széll Kálmán és Ujházi Ede lesteről vett mérleket. Brachfeld F. a Dorottya-utcában és még az Angol királynő-szálloda, a régi Nemzeti Színház a Grassalkovich-teleken, Bismarck a kancellári hivatalban, II. Vilmos a német császári és XIII. Leó a pápai trónon. Ezuttal igazán nem a fergese hullott el... Most láthatjuk ismét, milyen igazságos az a közkeletű vád, amely szerint a magyar kereskedelem nem vette ki részét a háborúból, hogy kivette-e? Az autochton, benszülött, társadalmilag, erkölcsileg itt gyökerezett magyar kereskedelem éppen olyan rokkantja a háborúnak és az összeomlásnak, mint bármely más régi társadalmi osztály és Brachfeld F. együtt pusztult a magnásokkal, kamarásokkal és az értelmiség elitjével, akiknek ő azelőtt szabta az angol szövetet. Ez a Brachfeld F. egy volt, egy lett a magyar középosztállyal, amelyet ő nem vezektetett le, hanem felöltöztetett és amellyel egybeforrott tisztességben, morálban, izlésben és amikor rákerült a sor a katasztrófában is. A konjunkturapatkányok fölött Brachfeld F. azt bizonyítja, hogy itt igenis volt és van tisztességes magyar kereskedelem, nemes morál, semmivel se kisebb vagy esekélyebb, mint a birtokososztályé vagy a lateiner elemé és hogy ez a magyar kereskedelem, miután odaadta a háborúnak hűit, odaadja most tőkéjét és egzisztenciáját is. A háboruban pusztult tartalékos hadnagyok után a békében szerzett tőkéjének tartalékait. A Dorottya-utcai tragédia tehát nem csak kommercialis, de egyszerű morális, társadalmi, esztétikai tragédia is. A magyar Buddenbrooks, amit az élet még Thomas Mann-nál is alaposabban írt meg. A nagy összeomlás egy kis fejezete, amely nem is olyan kicsi. Amelynek perspektívája van a multban, tanúsága a jelenre és — sajnos — semmi vigasztalása a jövőre. A pesti Cityben kénszeregyezéséről kér egy hatvanegyhéves bolt, a Belváros szegényedik és pusztul, hogy helyette uralomra törjön a Külváros. Nem a földrajzi Külváros, amelyben becsületos és szegény munkások laknak. Hanem az a másik Külváros, az erkölcsi kiméletlenség és gazdasági brutalitás Külváros, az új autók, folyószámlák, gyémántrivierák, bundás metresszek és szerelmi perverzítások Periferiája. A nagy szabó megbukik, de jön helyette a meztelen érvényesülés és összezuz egy Dorottya-utcai kirakatot, amely azonban nemcsak egy kereskedelmi cég, hanem egy kicsit az egész régi Magyarország kirakata is volt.

Ferencz József unitárius püspök vasárnap reggel 93 éves korában Kolozsváron meghalt

Kolozsvár, február 19.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Mély gyász érte a magyar unitárius egyházat:

az egyház püspöke, Ferencz József 93 éves korában püspöki székhelyén, Kolozsváron vasárnap reggel meghalt.

Több mint félszázada, ötvenkét év óta töltötte be a magyar unitárius egyház püspöki székét, amelyben elődje a nagyemű Kriza János volt. Mint egyszerű szülők gyermeke került Kolozsvárra az erdélyi unitáriusok centrumába. A kolozsvári unitárius kollegium tanára lett, mígnem 1876-ban püspökké választották. Az addigi gyakorlatától eltérően,

a király Ferencz József püspöki joghatóságát kiterjesztette a magyar szent korona országainak területén lakó unitárius hívek összességére.

Az 1884-87-iki ciklusban a *torockói kerület országgyűlési képviselője* volt, majd 1905-ben *öröndiházi tag* lett. Egyházi beszédei sok kiadásban ma is közkezen forognak és számos egyházi munkáját külföldi nyelvekre is lefordították. Több társával *ő alapította a „Keresztény Magvető” című unitárius folyóiratot. A legutóbbi évek viharai között is éberén őrködött egyháza fölött.*

Betegsége

rövid lefolyású volt. A püspököt, aki feleségével, fiával és leányával állandóan Kolozsváron tartózkodott, két évvel ezelőtt *baleset érte, combférést szenvedett. Néhány nappal ezelőtt epebántalmak mutatkoztak az aggasztóanmúló és ezt a betegsége szervezete nem tudta legyőzni; vasárnap reggel légszűkület. Halála mely részvétet kelt. A püspökség ügyeinek vezetését Boros György püspökkeljesettes vette át.*

Enyhe ítéletet várnak a Krantz-tárgyalás mai, utolsó napján

Krantz előreláthatólag nem tér vissza többé a börtönbe s amint a fő tárgyalás izgalma kiheverte, érettségizni fog

Berlin, február 19.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A steiglitz Krantz-pár mai fő tárgyalására *újabb meglepetéseket várnak.* Vasárnap a pürben résztvevő ügyészek között fontos tárgyalások folytak, amelyeknek eredménye az lesz, hogy a *rezervő ügyész, miután már elcigitte a gyilkosság vádját, holnap még*

visszavonja a gyilkosságra való szövetséges vádját is,

csupán a gyilkosságban való bűnrészeség vádját tartja fenn. A német büntetőtörvény szerinti ezért a minimális büntetés másfél évi fogság. Az államügyész ezzel szemben *nagyon szigorú ítéletet két másfél és előreláthatóan másfél évi fogságra javasol.*

A vád- és védőbeszédok után a bíróság csupán rövid ideig támaszkodik majd, mivel a szombati tárgyalás után már hosszabb tárgyalásra ült össze az esküdtszék. Általában azt hiszik, hogy *Krantz csak nagyon enyhe büntetést kap.* Mindenesetre most már majdnem bizonyos, hogy

Krantz többé nem tér vissza a börtönbe,

mert a bíróság a jelek szerint a *büntetés végrehozását jól fogja megsejteni. A „Montag-Morgen” értesítése szerint iskolai körökben nem górdítenek akadályokat Krantz további iskolázatlása ellen, sőt, amint a vizsgálói fogság és a fő tárgyalás izgalma kiheverte, megmondják, hogy érettségi vizsgálatot tegyen.*

Elmegyógyintézetbe szállították Létay Ferencet, aki újra forgalomba hozta az egyszer már bevont milliós koronabankjegyeket

A büntetőtörvényszék február 23-án tárgyalja a bűnügyet

(A Reggel tudósítójának távirata.) Nagy föl-tűnést keltett annak idején az a visszaélés, amelyvel a jegyintézet egyik tisztviselője követett el a forgalomból már kivont magaseimlettü koronabankjegyek bevitásával, illetve megsemmisítésével kapcsolatban. Még akkor történt a visszaélés, amikor

a milliós és ötszázezerkoronás bankjegyeknek a forgalomból való kivonását rendelték el.

Ezt a műveletet Létay Ferenc tisztviselő

felügyelete alatt végezték. Létay Ferenc azonban visszaélt a beléhelyezett bizalommal és összejátszva *Sajó József* penztárossal, továbbá *Takács Lőrinc* altszettel,

a megsemmisítésre szánt koronabankjegyek egy részét magukhoz vették és újra bevitelték.

A visszaélést meglehetősen hosszú ideig folytatták észrevétlenül és nem is derült volna ki a bünteselemény, ha két altszét, akik közül az egyik Takács Lőrinc volt, nem kezdett volna el föltesztelő módon költenek. *A föltesztelőnek jelentették, hogy a két altszettel sok pénz van, figyelni kezdtek őket, majd megindult a vizsgálat, amelynek eredményeként leartóztatták a két altszettel, valamint Létay Ferencet és Sajó Józsefet. Az altszettek letartóztatásuk után be is vallották a bünteseleményt. Ebben az ügyben egyszer már tárgyalást is a büntető törvényszék, amelynek Deak-tanácsa azonban ítéletet nem hozott, miután*

Létay Ferenc védője arra hivatkozott, hogy *védenek beszámíthatatlan állapotban kivette el a bünteseleményt.*

Miután a védő állítását orvosi bizonyítvány-nal is indokolta, a bíróság helyt adott annak a kérelemnek, hogy Létay elmeállapotát törvényszéki orvosok vizsgálják meg. A tárgyalást ezután elnapolták. Röviddel ezelőtt dr.

Németh Ödön és dr. Bakody Aurél törvényszéki orvosszakértők, akik megvizsgálták Létay elmeállapotát, bejelentették jelentésüket,

annak a véleményüknek adtak kifejezést, hogy Létay már a bünteselemény elkövetésekor beszámíthatatlan volt.

Ezzel a jelentéssel állt kapcsolatban, hogy *időközben Létayt föltétlenül szabadlábra helyezték, hogy gyógykezeltesse magát. A gyógykezelés azonban nem vezetett eredményre, mert a beteg állapota egyre rosszabbodott, úgy, hogy beszállították a lipótmézel elmeagyógyintézetbe. Közben a tábla is foglalkozott az ügyvel, amennyiben az ügyészség fölfolyamodat a szabadlábrahelyezés ellen, éppen Létay súlyos betegségére való tekintettel, elutasította.*

A büntetőtörvényszék egyébként február 23-ára írta ki a *büntény tárgyalását*, amelyre megidéztek természetesen az összes vádlottakat is. Egyetlen vádlott nem kapott idézést: *Létay Ferenc*, aki eddig szerint is nagyon súlyos állapotban él az elmeagyógyintézetben.

A forgalmi adó és a szövetkezetek az egységes párt elnöki tanácsa előtt

(A Reggel tudósítójától.) Kormánypárti körökben egyre erősödik az a mozgalom, amely a *szövetkezetek túlzott állami támogatása és a fizetéseszt általános bevezetéséről tudni sem akaró pénzügyi politika ellen irányul. E mozgalom vezetőinek leszerelése céljából Bethlen miniszterelnök vasárnap közölte az egységes párt elnökségével, hogy a szövetkezeti kérdés, továbbá a forgalmi adó és a beruházások ügye most már a legközelebbi időn belül elnöki tanácsülés elé kerül.*

Maláira gázolt az autó egy embert, aki az uttesten aludt

(A Reggel tudósítójától.) A vasárnapra virradó éjszakan különös halálesetesenlenség történt a Szent László-uton. A gyéren világitott uttesten, a 20. számú ház előtt a Bp. 20-632-es autó, amelyet *Urin Ferenc* sofőr vezetett,

átrohant egy emberen, aki az uttesten fekölt és a koponyáját teljesen szétromcsolta.

A kihívott mentők már nem segíthettek az áldozaton, akiről megállapították, hogy neve *Berta János*, fémöntő, Kerekes-utca 18. szám alatti lakos. A sofőr, akit előállították a *rendőrségre*, előadta, hogy normális sebességgel hajtott, látott is valami fekete foltot az uton, azonban azt hitte, hogy gödör. Az akadályt lássá kikerülte s csak amikor a zökkenés után megállt, jött rá, hogy emberi testen hajtott át. A vizsgálat megállapította, hogy *Berta János*

úttas állapotban feküdt le az uttesten s ott elaludt

és a sofőr csakugyan nem láthatta, hogy ember fekösz az uton. A tanúk kihallgatása után a *sofőrt vasárnap déleán a főkupanyáságról elbocsátották.*

Átmeneti kabátaim már elkészültek és azokat olcsón árusítom. **WIDDER térférszabó** IV. Városház-utca 29. szám. Telefon: 295-33

irodahelyiséget keres budapesti vállalat a város belterületén, 3 szobával (két kisebb, egy nagyobb) földszint vagy első emeleten. Ajánlatok a bér megjelölésével, 3 szobás iroda" jellegű alatt A Reggel kiadóhatalába küldendő!

Reményi hangfokozó gerendája által bármely hegedű sokkal szebb, erősebb, nemesebb hangot kap **Reményi** elsőrangú hegedűkészítési műterme VI, Király-utca 58. **Quintesszta húrok**

HITEL! értékpapirokra, autóra, zongorára, szőnyegre, és egyéb kereskedelmi áruira **BANK ÉS ÁRUFORGALMI NÁL** V. Nádor-utca 30. Telefon. T. 108-84

utolsó fellépése a **Jacksongirls 9 Royal Orfeum** ban Kezdeté 8 órakor Telefon: J. 421-68

Egy ismeretlen öngyilkos urilány holttestét tüzoltók emelték ki vasárnap a Margit-hidon a villamos alól

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délután borzalmas öngyilkosságot követett el egy jól öltözött urileány a Margit-hidon. Az óbudai 5-ös villamos egyik kocsija éppen a hidra rohogott, amikor a gyalogjáróról

egy magányos urileány hirtelen a kocsi elé vetette magát.

A kocsivezető azonnal fékezett, de a katasztrófát már lehetetlen volt elkerülni, a kocsi első kerekei átfutottak a szerencsétlen öngyilkoson, akinek

testét a mentődeszka maga alá gyűrte.

A rendőrszem rögtön értesítette a mentőket és a tüzoltókat is; a mentőknek azonban már semmi dolguk nem akadt. *A tüzoltók fölemelték a villamoskocsit, a holttestet csak így lehetett a mentődeszka alól kivenni.* Az öngyilkos leányt a kocsi

a fölismerhetetlenségig összeroncoltta

s miután semmiféle írást sem találtak nála, így *személyazonosságát sem lehetett megállapítani.* A rendőrség vasárnap éjszaka nyomozást indított, hogy az ismeretlen öngyilkos urileány kilétét megállapítsák.

A 375 millió dollár alaptőkéjű Rothermere-koncernnek magyar származású igazgatója is van:

Mr. F. A. Szarvassy, akinek nagyapja Kossuth Lajossal emigrált a szabadságharc után Angliába

London, február 17.

(A Reggel tudósítójától.) A Rothermere-vállalatok nagy akciója és a 14 új esztendő alapítása Anglia legnagyobb vidéki városában,

az egész angol közvélemény figyelmezt

újából erre a hatalmas tőkekoncentrációra, a Rothermere-vagyonra irányította. Hét és fél millió font sterling, 296 millió pengő az az új tőke, amelynek segítségével lord Rothermere azt az új vállalkozását megindítja és amely 14 új angol esztendő megindításával kezd meg működését. Természetesen az új vállalat a központi nagy vezető organum, a Daily Mail Trust Ltd. vezetése és ellenőrzése alatt áll. Ez a központi ügyvelő, immár irányítja lord Rothermere hatalmas vállalatit. Ebben a gigantikus munkában hat munkatársa van, egy közülük a fia, E. C. Harmsworth, egy az unokáivér, Sir R. L. Harmsworth, egyik tagja az igazgatósnak egy híres angol nagyiparos, Sir Hardman Lever, két ügyvezető igazgató tartozik még az igazgatótest tagjai közé, Sir M. M. Bevon és Maj. Gen. Sykes és

egy magyar nevű ur, Mr F. A. Szarvassy,

aki London egyik vezető főnépültsége, a British Foreign és Colonial Corporation elnöke,

egy Angliába emigrált negyvennyolcas honvédtiszt sarjadéka.

A tőke, amely a Rothermere-féle vállalatokba befektetve van, még amerikai méretekhez képest is óriási, kerekén

75 millió font sterling, 375 millió dollár, több mint 2 milliárd pengő, a magyar állam évi bevételeinek a duplája.

Természetesen ez az óriási vállalkozás nem szorítkozik egyedül a „Daily Mail”-nek és a konzern keretébe tartozó többi újságnak a kiadására. A Rothermere-vállalatok maguk termelnek ki az erdőt, amelynek fából a cellulózt s e cellulósból a saját papírmalmakban a papírt előállítják. Az Anglo-Canadian Pulp and Paper Mills Ltd. e részvénytársaság neve.

kezelését és finanszírozását sem bízzák Rothermere-idegen bankra. A nagy iparvállalatok pénzügyeit ugyancsak Rothermere-vállalat, a Montreal Bank intézi, amelynek külön

hatmillió font

befizetett alaptőkéje van. Ez a bank üzletét két évvel ezelőtt Középamerikára is kiterjesztte s megszerezte a Mexico City Banking Cor részvényfőbbségét, de az európai ügyek intézésére Párisban is fiókot alapított. A Rothermere-vagyon központi igazgatóságának tagjai révén igen nagyszámú körben érezteti befolyását az angol világbirodalom minden részében s az angol világgazdaság minden ágában. Sir Hardman Lever révén Rothermere-érdekekre vannak Délamerikában. Sir Hardman ugyanis elnöke a nagy Ecuador Corporation-nak, amely ebben a délamerikai közfársaságban óriási vasutakat, gáz- és villanyműveket és vízvezetéseket épített, valamint nagy erdtelepeket az Andok vízterejének kihasználására.

A magyar Szarvassy révén Rothermere-érdekeltsége a British Foreign and Colonial Corporation révén kiterjed az angol színházi és mozivilágra.

mert ez a vállalat rövid idő óta a legnagyobb londoni és angol színházak és mozik birtokosa. Sir E. Sykes, egy másik igazgatójuk képviseli érdekeiket az Anglo Argentine Tramway vállalatában. Mint egy hatalmas villanyossági centráló, ugy szerepel Anglia életében a Rothermere-konzern. *Tökéletes szervezéssel, legyőzhetetlen tőkeerejével s akármilyen szemmel nézze is az ember ezeket az óriási tőkekoncentrációkat, mégis jóleső érezni az a tudat, hogy e tőkehalom döntő akaratú elnöke, spontán elhatározásból állott a magyar ügy szolgálatára!*

Az Anglo-Newfoundland Development Co. neve alatt birtokolják Rothermere-ek a nagy tengerentúli erdők. A nagy kanadai üzletek pénz-

Felére szállítja le a fölmondási időt „a magánalkalmazottak szolgálati viszonyáról” készült törvénytervezet

(A Reggel tudósítójától.) A Magyar Társadalompolitikai Társaság március 2-ára ankétét hívott össze, amelyen „A magánalkalmazottak szolgálati viszonyáról” elkészült törvénytervezetet vitatják meg. A tervezet Papp Dezso államtitkár munkája. A törvénytervezet 115 paragrafusból áll és ezek legnagyobb része az alkalmazottak szempontjából előnyösek, az eddigi állapottal szemben kétségtelenül

haladást

jelentenek. A paragrafusok tömegében azonban egy-két törvényszakasz veszedelmes és súlyos konzekvenciákat rejt magában. A ma is érvényben levő Friedrich-féle rendelet szerint a magánalkalmazottak fölmondási ideje húsvétkor hat hét, a fontosabb teendőkkel megbízott alkalmazottaknál három hónap, két-évi szolgálati idő után a kétszerese: három, illetve hat hónap. Az új tervezet szerint

csak ötévi szolgálat eltelté után emelkedik a fölmondási idő három-hat hónapra.

Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a fölmondási idő a felére száll le. De a tervezet kimondja még azt is, hogy

ha a fölmondási idő betartása „a munkaadónak vagyoni romlását vonná maga után”, akkor a munkaadó csak a fölmondási időre járó bér felét fizeti ki.

Ez a paragrafus a munkaügyi perek beláthatatlan sorára vezethet. Nyilvánvaló, hogy nagyobb összegű bérköveteléseknel a legtöbb munkaadó hivatkozni fog rá, hiszen csak egy megfelelően összeállított mérleg kell hozzá

és az „anyagi romlás” veszélye bizonyítható. Kimondja még az új tervezet, hogy a munkabérekövetelések három év alatt elévülnek. Eddig a rendes elévülési időn, 32 éven belül mindig meg lehetett indítani a munkabérpörököt. Ezeken a legjelentősebb „reformokon” kívül még néhány retrógrad intézkedést is tartalmaz a felhívatalos tervezet. El kell ismerni azonban, hogy több szakasza az alkalmazottaknak is kedvez és egyenesen

a munkaszóra ellen

szól. Eszerint „ha a munkaadó az alkalmazottnak tapasztalatlansági, könngezműségét, függő vagy szorult helyzetét kihasználva a szolgálatokhoz képest aránytalanul alacsony illetményt köt ki”, az alkalmazotti, kilépése után, követelheti tőle a munkabér megfelelő kiegészítését. Kárterítés terhe mellett eltiltja az új tervezet a fekete listát, kötelezővé teszi a tulajorok díjazását és kimondja, hogy az alkalmazottaknak egyévi szolgálat után évenként 2 hét, ötévi szolgálat után évenként 3, tízévi szolgálat után évenként négy hét

szabadság jár.

A szabadságidőt azonban a munkaadó pénzzel is megválthatja. A végkielégítés marad a régi: ötévi szolgálat után jár minden három évre 1 hónapi fizetés, de az egész nem lehet több 1 évi fizetésnél. Ezek az új tervezet fontosabb újításai. Az alkalmazottak összes szervezeteiben nagy izgalmat keltett a fölmondási idő leszállításának híre és előrelátható, hogy az anketén kemény összecsapásra kerül a sor a kétféle érdekeltség kiküldöttéi között.

Az ODOL-t az egész világon mindenütt használják, még a legkisebb helyeken is. Az ODOL nélkülözhetetlen higiénikus szer

Köröznek egy boszniai bárót, egy gyógyszerészt, egy tornatanárt és egy építészt

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap négy érdekes körözéssel érkezett a budapesti rendőrséghez. A körözések szerint a budapesti törvényszék a következő szövevények felkutatását és letartóztatását rendelte el:

báró Gaumoens Cana

Boszniai származású fiatalember, aki Löffler Ártur kárára sikkasztást követett el Budapesten és megszökött.

Pál Róbert budapesti gyógyszerész

különböző sikkasztások, szélhámosságok és csalárd bukás miatt körözik.

Hegedűs Péter tornatanárt

azért körözik, mert fizetési eszközökkel elkövetett visszaesés büntette miatt jogerősen elítélték és közben ismeretlen helyre távozott. Végül

Horráth Nándor építészt

körözését. Nagykanizsán elkövetett váltóhamisítás miatt rendelte el a törvényszék. A rendőrség a nyomozást megindította.

Törvényjavaslat készül a methodista egyház elismeréséről

(A Reggel tudósítójától.) A methodista egyház már évek óta tevékenykedik Magyarországon. Tizenhét gyülekezetük van Budapesten és az ország különböző vidékein és jelentékeny ingatlanokat szereztek több helyen is. Budakeszi hatalmas üdülőtelepük van árvaházzal és agg-otthonnal. A methodistáknak sok lelmetlenségük akad a hatóságokkal, amelyek nehézségeket támasztottak működésük elé.

Istentiszteleteiket tiltott gyülekezetek minősítették.

betiltottak vagy elzetes engedélyhez költették. A minisztérium is megalkotta ezeket s följelöltette a methodisták vezetőit, hogy kerjék elismertetésüket. A methodisták azonban hiállottak a magyar törvényre, amely szerint Magyarországon minden vallás szabadon gyakorolható és ezért kiltón elismertetésüket nem tartották szükségesnek. Az volt az álláspontjuk, hogy kezdeményezze azt a kormány. Az elmúlt hét pénteken a kultuszminisztérium föl is hívta a methodista egyházat, hogy küldje be az ügyben megbízottját a minisztériumba. Funk Márton, a magyarországi methodista egyház szuperintendense meg is jelent. Jabszovicsy miniszteri tanácsosnál, aki a miniszter megbízásából

javaslatot készít elő a methodista egyház elismeréséről.

A szuperintendens megadta a miniszteri tanácsosnak a szükséges förlilagozásokat és így a javaslat elkészítése már gyors léptékekkel halad előre. Egyébként

ma Budapetre érkezik dr. Nuelsen, a methodista egyház közepurópai püspöke.

Funk szuperintendens szerint ez nincs összefüggésben az elismertetés ügyével. Magyarországon ugyanis az amerikai methodista egyház missziós területéhez tartozik és világszerte mégis holnap este a régi képviselőházban ünnepélyt rendez Washington születésének évfordulójára, aki szintén methodista volt. Ez alkalommal dr. Nuelsen püspök tartja az ünnepi beszédet. Ertesülésünk szerint azonban a püspök az ünnepély után nyugomban tovább utazik Újdombóvárra, ahová konferenciára hívták az összes magyarországi methodista egyház-

közégek telkészeit és előjáróit.

A tervezett recepció indító okairól

különböző verziók keletkeztek. Egyik szerint a kormány kétszeteleül alkalmazatlan hatását. A másik az amerikai Kossuth-ünnepségekkel hozza összefüggésbe a terv időszerűségét. Olyan helyről, ahol a kérdést jól ismerik. A következőképpen tájékoztatták A Reggel-t: — Ha a kormánynak a methodista egyház recepciójával az a célja, hogy a numerus clausus-vita hatásának ellensúlyozásaként a mai kormányzati rendszer feltekereti túrelmosságát dokumentálja, akkor éppen az ellenkező hatást fogja kiáltani a külföld előtt.

A methodista egyház ma már világhatalom.

A nálunk is legismertebb angol politikusok legnagyobbobbszint buzgó methodisták. Az Egyesült Államokban pedig a methodista egyháznak körülbelül az a szerepe és jelentősége, ami Magyarországon a katolikus egyháznak. Európában három püspökségük van: az északi kerület Párisban, a közepurópai Zürichben és a déli — Rómában. Egyik nevezetű szeminariumuk Frankfurtban van, uti képzék ki a magyar telkészeket is, a másik Rómában — a Vatikánnál éppen szemben. Ezek után

a külföldi közvélemény esodálkozni fog azon, hogy a methodizmust a mi kormányzatunk csak most recipálja.

Valószínűbb, hogy az amerikai Kossuth-ünnepségekkel vált aktuálissá ez az ügy, amelynek értésével a kormány udvariasági kötelességet kíván teljesíteni a nagy amerikai nemzettel szemben. Az így egyébként olyan előrehaladott stádiumban van, hogy azt

pár napon belül

átteszik a minisztériumból a főváros polgármesteréhez, aki a törvény által előírt formai eljárást haladéktalanul megkezdte és az aktákat ismét visszaterjeszti a minisztériumba.

Egy apát fiával együtt elgázolt vasárnap este a villamos

(A Reggel tudósítójától.) A Mária Valéria-telepen vasárnap késő este súlyos villamos-szerencsétlenség történt. Veszely István vas munkás fiával együtt hazafelé tartott a telepen levő lakás-ára és eközben

Veszelyt kislával együtt elütötte a villamos.

A gyereket egy arrahaladó magánautó vette föl, az apát pedig kis idővel később a mentők vitték a Rókus-kórházba. Az apa és fia sérülése súlyos, de nem életveszélyes. A rendőrség megindította a nyomozást, hogy a kettős szerencsétlenségert kit terhel a felelősség.

Rajna Alice-szal „Valóság az írógépről” a Terézkerúti Szinpadon!

Február 20-tól március 1-ig nagy kotta- és könyvbazár üzemeltethetőség miatt Vételkényszer nélkül tetszése szerint végig böngészheti dusan fölszerelt írasi raktáramat. **Könn Déla** könyv- és zeneműkereskedés. Erzsébet-kört 50 (Royal-szállóval szemben) Csak 10 napig

Zálogcédulákat kiváltók az Ékszerbolt barkinál drágábban veszek. **Singer IV, Egyetem-utca 11.** Egyetem-ter szárnán

Stresemann, a polgár

Chamberlain is polgárember, Briand is, Seidatja is és általában többsége az európai államok vezető politikusainak. Mégis, ha Genfben vagy másutt nemzetközi gyűlekezeten Stresemann megjelenik, úgy tűnik ki a többiek közül, mint a városi, jó módú művelt, derék, becsületes, nem nagyon gazdag és általában normalizált polgári típus képviselője. Miért? Mert az angol, a francia polgár 150—200 éve kiverekedte a maga függetlenségét, egyenjogúságát, emelkedőképességét, míg a német polgár a háború előtt másodrendű volt, aki fölött egy tehetséges, de erőszakos, fölényes és gyakran megdöbbentően durva kurtanemesi kaszt uralkodott. Stresemann új ember az európai politikában, homo novus, aint új eloni az európai politikában a német polgárság is. Új, tehát kissé félszeg, kissé töltova, de viszont meggondolt, óvatos, józan, féken tartja a tempamentumát és a képzelőtelét, szerényebb és összehasonlíthatatlanul jobb modoru, mint bármelyik elődje a császári Németország diplomatiáj között.

Akármiilyen érzással viseltetik is valaki az új, a forradalmi Németország iránt, kénytelen elismerni, hogy ez a csupaszkepi, kissé kiálló szemű, merev tariszu, magas gallérban feszengő, testes úri ember, szimpatikus, szerény és okos. Ha fölül és beszélni kezd, a hangja eleinte bántó és kellemetlen, harsogó torokhang, de amit mond, annak mindig van telje, sohasem veti el a súlyot (a súlyokelvető újságróknak ez különösen imponál), sohasem mond kellemetlen, bántó vagy kihívó dolgokat, általában az, aminek a nemporozó polgár ismerek, kissé rideg, kissé zárkózott, de megbízható és szótartó! Sok barátja nincs, a német politikában több az irigy ember, mint bárhol másutt. Van, aki nem tartja indokoltnak, a berlini sörös fiának, a mérsékelt tehetőség, bár nagyon szorgalmas egykori drezdai gazdaszítárnak hirtelen emelkedését, de azt mindenki elismeri, hogy ezt az emelkedést utób alapon megszolgált. Bevezette Németországot a genfi szalomba, ott becsülettel képviselte és tisztel és tisztelt helyet szorított a levert s hátraszorított birodalomnak a fényes európai társaságban.

Nem sok eredmény — egy tenyérben elfér! De hát rossz időben kevéssel is meg kell elégedni! — ez Stresemann jelszava. Es ez politikájának a gyönyege is. Nagy képzelt erő nem lakik benne, szónoknak igen gyöngye, nem született tömegek vezetőjének, nem hat az emberek fantáziájára, nem gazdag, nem imponáló és meggyőző jelenség. Ha megvonjuk a mérelet, több benne a kellemetlen, mint a kellemes vonás. Nem heroikus típus és mégis!

A német birodalmi gyűlést rövidesen fölslátlák, ki tudja, milyen lesz az új többség, amely kormányra kerül, de Stresemann aligha lesz kénytelen megválni állásától. Már most is sünn és nyomatékosan emlegetik, hogy káros, talán veszedelmes volna a birodalom külügy-miniszteri székébe új embert ültetni, mert Stresemann már mindenki ismeri, Stresemann mindenki ismer. Nem tud jól franciául, Briand mégis igen szereti, az oroszok nagyon hallgatnak a szavára, kár volna új emberrel kísérletezni. Ime, ez a nagy siker! Nagy családi összeköttetések révén, nagy szónoki tehetség birtokában, nagy politikai képességgel, intuitív meglátással megvaló, vagy nagyon segítségével európai kariert csinálni, nem nagy érdem, Stresemann megcsinálta szerény polgárfu léteére fényes kariert! mindezen döntő imponderabiliták nélkül, Stresemann nélkül: hetetlenné tette magát!

Magánéletében néha janyar, kellemetlen, csikorgó, de idegenül közvetlen és igen barátias, minden teveszkedés nélkül. Talán nem is tud teveszkedni, erre születni kell! a Bavaria füstös, piszkos sörtermében, a genfi nemzetközi hírbörzén nagyszerűen érzi magát, szavarral a szájában, söröskanósvál a kezében, igazí német „alter Herr”. Itt elemében van, sálba hajlíthatja az etikettet és a diplomata modort. A diploma-polgár képéhez hozzátartozik még, hogy a berlini chronique seandatlense sohasem emlegeti a nevét, két nagy fia van s igen csinos, igen kellemes felesége, akivel igen boldog családí életet él. K. D.

CHMEL zongoraterem
Alapított 1825
Budapest, Deák Ferenc-u. 6
(Haas-palota)
Bechstein, Bösendorfer
stb. stb. egyedüli képviselote
Jutányos árak! Kedvező fizetési föltételek!
Rendkívüli árteszállított pianóknak, pian-kottatekereskekben, gramofonokban és lemezeken

Leendő anyák, vigyázat!
Gyermekkosci csak golyócsapgy-
gyal MÁIS védőjével
BRUCK VI. Andrássy-ut 38. sz.
a Parisi Arúházzal szemben
Képes árjogzók 50 fillér helyer ellenében

Butorhitel
készpénzárban!
Evtizedek óta a közismert butorhitel-osztályunkban hátszobák, ebédlők, niszobák nagy választékban, legkedvezőbb fizetési föltételek mellett
kaphatók
„BOG - MIL”
Kereskedelmi Rt ezeltött BALÁZS ÉS TARSA
butorárúháza, Budapest, Vilmos császár-ut 43
Közalkalmazottaknak legnagyobb kedvezmény

FISK CORD
PNEU. AUTOFÖLSZERELÉSEK
CÍFROEM-ÉS PORD-
ALKATRESZEK
TELEFON:
T. 221-97, 288-63
NAGY JOZSEF
VI. ANDRÁSSY-UT 34

SAKORVOSI rendfőb
vdr.-és nembetegak részére
EZÜST SALVÁRAN OLTÁK
Budaörsi újtelep, Budaörs-ut 72-1. em. 1. sz. szobában

Bánky Vilma pesti népszerűtlensége

(A Reggel tudósítójától.) Az elmúlt héten egy filmprimadonna érkezett a távoli Hollywoodból Budapestre. Családi nevén *Koncsics Vilma* hívták, a világhírű *Bánky Vilma* néven kapta szárnyaira. Budapestben több filmjét ismerik a lamvaszöke filmszűzöknék, aki Amerikában valóban olyan népszerű, hogy *Budapest törvényhatóságának egyik tagja, ezt a népszerűséget Magyarország érdekében kamatoztatni akarván, indítványt tett arról, hogy a világhírű magyar filmszűzökné fényképplakátjával csatlakozzon külföldön idegenforgalmi propagandát Magyarország érdekében. Az ifjú magyar filmprimadonna, aki nemzetközi hírnév dolzában ma valóban egy Gloria Swansonnal és egy Pola Negrivel áll egy szinten és akinek ezt a világhíret idehaza is a legkomolyabb tisztelet övezte, Pestben való személyes megjelenése iránt joggal éberszítetett tehát rendkívüli illuziókat: megérkezése után mindenki azt hitte, hogy *Bánky Vilma pesti tartózkodását**

az elragadtatót ünneplések sorozata

fogja felejtethetlen élményé avatni és bizonyára maga a publikum látja meglepetéssel, hogy oly divatos starja ugyiszlén 48 óra alatt

elmerült egy váratlan közöny hullámaiban.

Pest színházi és művész körei az elmúlt héten egyébről sem beszéltek, mint azokról a furesza legendákról, amelyek *Bánky* pesti tartózkodásával kapcsolatosan a városban elterjedtek. Budapestben ugyanis sokan vannak, akik még élénken emlékeznek a három évvel ezelőtt eltávozott világhírű filmsztár *Keserres vergődésére* ezek között szép számmal akadnak olyanok is, akik *joggal tarthattak volna igényt arra, hogy Bánky Vilma a közben eltelt három éves időszak esztendő dacára is visszaemlékezzeik arckura és arcúkra. A dolgok magyarázatát azonban — Istenem, a siker és a díszesség oly feledékeny szokta tenni az embereket — nem itt kell keresni. Meg kell védenem a „*Sejk*”-filmek hősnőjét, aki talán ott hibázta el pesti tartózkodásának managementjét, hogy annak irányítását öccsére, *Bánky Gyulára* (az újságírók a fiatalembert köpökegetésen *Viktornak* nevezik), egy volt színiiskolai növendékre bízta, aki e megbízatását megamamorosodva, olyan althörökkel posztírozta magát világhírű némikéje apartmentje előtt, hogy aligla járok messze az igazságtól, ha azt állítom, hogy a fiatalember fölépése, magatartása, — az a hang, amellyel minden élt lénygel beszélt, aki telefonon, vagy személyesen Vilmaeskat kereste —*

inkább hasonlított egy magasabb sarcsit viselő gyalogsági altiszt fénykedéséhez, mint egy világhírű filmsztár managerének körültekintéséhez és tapintatához.

A fiatalember, aki évekkal ezelőtt egy budapesti színiiskola növendéke volt, majd mintán kiderült, hogy a színi pálya babérokkal nem kecsegteti, egy kereskedelmi cég szolgálatába lépett, nyilván azon az alapon érte magát a néje melletti manageri tisztségre kvalifikálnak, hogy néhány évvel ezelőtt a *Hollywoodi filmvárosban is töltött egészen rövid időt*, néjének vendégként. *Bánky Gyula* nyilván a régóta eredménytelenül áhított karrier lehetőségét látta néje megerkezésében, szerenés szerepét azonban — mintegy igazolván ezzel színipályájának eredménytelenségét — oly rosszul játszotta, hogy ezen az alaktán a világhír irdálán tőkéjével és nimbuszával Pestre érkezett *Bánky Vilma* a szó szoros értelmében elvérzett: valljuk be

Bánkyról, ma már senki sem beszél, senki sem tud, senki sem kérdezősködik róla

és magam is hajlandó vagyok akárkitől megkérdezni, hogy vajjon Pesten van-e még a művésznő. Nehogy bárki is félreírte soraimat: részemről *senmi egyéni kifogást sem emelhetek*, minthogy a művésznővel való érintkezés fölvetelére *A Reggel* részéről szükségeség nem mutatkozott és így a művésznő önméretes managerével sem volt módomban számiféle formában sem érintkezni. (Mely szerencse mindkettőnkre nézve!) A fiatalember azonban egy neves hírlapírónak, aki fotográfussal jelent meg a hotel folyosóján, hogy *Bánky Vilma* a szobájából kijövet lefotografálja, ezt mondotta:

— A fotográfálás — *simon. Tessék az utcán megvárni, Amerikában boldogok az újságírók, ha Vilma* röpítógépről lefotografálhatják.

Egy szerkesztőség ama telefonkérésére, hogy *B. V.* mit csinált egész nap, volt-e valamilyen üzletben és vásárolt-e netán valamit, ez volt a felelet:

— *Ha Vilma valamit vásárolt, azt meg is fizeti, ne akarjanak az urak abból is üzletet csinálni, amit a nővérem vásárol.*

A *Kövesse-Vár*, amely az elagott színészek jótékonycélu intézménye, *naggyasszonydév*

akarta választani *Bánkyt*, — e választásból azonban semmi sem lesz, miután a manager kijelentette, hogy csak nem képzeli a *Kövesse-Vár*, hogy *Bánky Vilma* meg fog jelenni a *Kövesse-Vár* előtt —, amelynek többels közt *Fedák is naggyasszonya*. A szóll folyosóján álló és hönök alatt scenáriumot szorongató néhány írónak. — Istenem, ki nek volna több joga egy scenáriummal a *magyar Bánky Vilmanál* jelentkezni, mint egy *magyar írónak*, — a fiatalember ezt mondotta:

— *Kérem, ne alkalmatlanokdjanak az urak, csak nem képzelték, hogy a nővérem mindenkit fogadni fog.*

A főváros törvényhatósági bizottságának az a tagja, aki a *Bánky-féle* propaganda tervét a törvényhatóságban indítványozta, telefonon értesítette *Bánkyt*, hogy ebben az ügyben a *főváros idegenforgalmi hivatalának vezetője is szerelne nála* jelentkezni. Amire a művésznő managerjétől azt a választ kapta, hogy *Bánky a lelkes városi főtisztviselőt egyedül nem fogadhatja*, de miután sok embernek megígerte, hogy meglátogathatják őt s ezeket a látogatóit amogy is csoportokban *őnhajja fogadni*.

az idegenforgalmi hivatal vezetőjét is beszántja majd valamelyik csoporthoz.

A látogatás természetesen elmaradt.

Az ilyen és ehhez hasonló incidensek hírei

— azok napj, sőt órarenden lévén — huszon-négy óra alatt természetesen az egész városban elterjedtek és még természetesebben oda-vezettek, hogy *Hod la Roque ifjú hívesét egyik napról a másikra elintézte az a pesti közéletény, amelyet igen könnyű ugyan lefocésdésre bírni, de még könnyebb elkedvetleníteni*. Ez a magyarázata annak, hogy amikor *Bánky Vilma páholyára a Városi Színház csütörtöki díszelőadásán ráeresztették a reflektort*, a sokkal külön reflektorokhoz szokott filmprimadonnát *önfelcst és tomboló ünneplés helyett mindössze néhány bizonytalan és nyugyon halk éljenhag köszöntötte*.

Gondolom, valamelyik nagy hollywoodi filmgyár ezek után haladéktalanul kábeltávíratban fogja szerződöttni propagandaosztálya élére a fiatal *Bánky Gyulát*. Talán a *Goldwyn-Corporation*. Esetleg az öreg „*Sam*” maga.

Egyed Zoltán

Szapáry Lajos gróf lesz az új miniszterelnökségi államtitkár

(A Reggel tudósítójától.) Politikai körökben ma már elhűztetnek tartják, hogy az OKH élére kerülő *Schandl Károly* utódjává *Prónay György* bárót fogják kinevezni és így a földművelésügyi államtitkarság problémájának megoldása után

fölmerrült a miniszterelnökségi államtitkarság betöltésének kérdése.

Beavatott helyen egy tudják, hogy az új miniszterelnökségi államtitkár *Bethlen bizalmasabb hírei sorából fog kikérülni*. Eddig egyedül *Szapáry Lajos gróf* neve jött kombinációba.

Tarancsoljon!
Itvan az új
Elida szappan!

Csodásan enyhe és tiszta, szine világos. Puha, dús habja kellemesen üdit és szépíti az arcórt. Pompás illata mindvégig megmarad és olyan finom és erőteljes, mint a legdrágább szappanoké.

100 grammos darab ára 72 fillér.

ELIDA Favorit SZAPPAN

Vasárnapra kialakult a newyorki Kossuth-ünnepre kiutazó 400 főnyi küldöttség tagjainak névsora

(A Reggel tudósítójától.) A több mint négyszáz főnyi magyar küldöttség március 5-én indul el Kossuth newyorki szobrának leleplezésére, a küldöttség tagjainak névsora azonban már vasárnapra csaknem teljesen kialakult. A küldöttséget Perényi Zsigmond báró vezeti, a felsőházat Bethlen Pál gróf, Somssich Miklós, Latinovics Endre, Józson Miklós miniszter és Kágy Béla luteránus püspök fogják képviselni, a képviselőházat Lukács György, Tomesdányi Vilmos Pál, Kossalka János, továbbá saját községükön Erdélyi Aladár, Nánássy Andor, Erdői-Horvath Béla és Fábán Béla. A főváros küldöttségében, amelyet Sipőcz polgármester, Líber és Lobmayer tanácsnokok vezetnek, Koszma Jenő, Janovics Pál és Bródy Ernő vesznek részt. A katolikus egyház képviselőiben tizen-tizenketten utaznak ki Newyorkba. Körülbelül ugyanennyi református pap, az izraelita hitközség negy-öt tagja, de ezek kivül kiutaznak ki egy-egy prédikátort a baptisták és a metodisták is. Résztvesz a küldöttségben nem kevesebb, mint

amelyek közül legjobban, körülbelül tíz-tizenkét taggal Pest, Békés, Tolna és Jásznaágyszórnok lesz képviselve. A főispánok és alispánok egész hossza során kívül elutazik a szoborleleplező ünnepségre Hegedűs Lőrinc, Apponyi Rezső gróf, Horváth Zoltán, Kiskunfélegyháza tisztifőgyőze, a város volt igen népszerű függetlenségi képviselője, Kisfaludy-Sztróbl Zsigmond, Pólya Tibor, Mezőffy Vilmos. A küldöttség március 5-én indul különvonaton Budapestről és március 7-én száll hajóra Cherbourgnak. A szoborleleplező ünnepségen, amelyet március 15-én tartanak meg, Perényi Zsigmond báró lesz a magyar küldöttség szónoka. Washingtonban Coolidge elnök fogadja a küldöttséget, amelyet vendégül fog látni Pittsburg és Cleveland városa is. Március 17-én Newyorkban nagy magyar kongresszus lesz, amelyet

megalakítják a tengerentúli magyarok világszövetségét.

A küldöttség március 31-én indul vissza Newyorkból és április 8-ára érkezik meg Budapestre.

párhely-katolikusokká, kényelemszerető katolikusokká tértünk, nekünk az a probléma, hogy a vasárnapi misét el ne mulasztjuk, hogy megtarintsuk-e az egyház házassági törvényeit, hogy nagypénteken lemondjunk-e a sonkaevéről, míg Mexikóban apak és gyermekek mennek a vérdíjra. Nálunk a pillanatban talán nincs egyházúldözés, de nálunk is vannak egyházúldözők.

Ezután lelkes taps és éljenzések között gróf Apponyi Albert kezdte meg beszédét.

— A Mexikóban történt tények minden palástolási kísérleten keresztül törnek — mondotta. — A hitkaszak nem szabad megállnia a katolikusoknál, hanem

át kell terjednie mindenkire, aki ha világnézeti-különleg nem is küzd velünk egy sorban,

de mint becsületes embernek mégis velünk kell haladnia az emberi szabadság fundamentális lételei tekintetében. En magam is megmutattam, hogy mindenkor kézs vagyok minden megátalmot emberi jog mellett szándékomban, még ha a támadás olyan embert ért is, aki velem egyetlen gondolatban sem közös, ezért

mi is megkövetelhetjük, hogy mindenki, akiben színté az emberi szabadsághoz és méltósághoz való ragaszkodás, velünk együtt sorompóba szálljon.

Ne mondja senki, hogy nekünk nincs jogunk beavatkozni egy szuverén állam belső törvényhozásának ügyébe. De az állami szuverenitás mehet-e addig, hogy az emberi alapjogokat a törvényesség formái közt valóki megtagadja? És van egy fórum, amelynek megerősödése az emberi haladásnak egyik legfőbb tényezője. Ez a fórum az erkölcsi közeletküsméret. Ez előtt nem lehet a nemzeti szuverenitás kifogásával élni, ennek veridikeit süjt s a mai nagygyűlés egy lépés afelé, hogy ez a veridiki kimondassék. Ne mondja senki, hogy minek törődünk mi magyarok, akiknek magunknak is annyi bajunk van, egy idegen ország sérelmeivel. A magyar nemzetnek, amely

egy verláztó igazságtalanság áldozata, minden reménye az emberiség lelkiismeretében van. A magyar nemzeti ügyet szolgálja minden cselekvés, amely az igazság visszatállítását mozditja elő.

„Boldog jövőnk csak boldog Magyarországon lehet!”

Sok ezren vettek részt vasárnap a zsidó hitközségi Kaszab-párt választói gyűlésén

(A Reggel tudósítójától.) Az izraelita hitközség elnökválasztása jövő vasárnap fog lefolyni, de a korteskedés már most vasárnap érte el tetőpontját. Kaszab Aladár pártra vasárnap délután rendezte nagygyűlését a régi képviselőházban, amelyből százával szorultak ki azok az érdeklődők, akik már sem a terembe, sem a karzatokra nem jutottak be. Hajdu Marcel elnöki megnyitja után Glücksthal Samu mondott beszédet.

— Ebben a teremben sürgette Deák Ferenc, majd Tiszta Kálmán — mondotta — a zsidó emancipációról szóló törvény megvalósítását. Itt terjesztette be az emancipációs javaslatot báró Eötvös József és ebben a teremben szavazták meg egyhangulag a törvényt. Az a harc, amelyet ma folytatunk, tisztító harc azért a békéért, amelyben majd az alkotó munka fog elkövetkezni. A zsidóságunk joga van ahhoz, hogy az ország újjalokto munkájába bekapcsolódjék.

A következő szónok Vértés Emil volt. — Hetekig fáradoztunk — mondotta — a beke érdekében, amelyet egy, ma már pártitárkarokban lesz agagságnak hiszik meg. Akármennyire is megadunk minden tisztességet a kornak, nem nézhetjük továbbra is félőnül az egyetlen akarat kultúrájának, amikor az összesség bizalmának megnyilvánulásáról van szó.

Graver Vilmos után Bródy Ernő beszélt a közönség megújuló tetszényilvánításai közben.

— Jó magyaroknak, vallásos és jó embereknek kell lennünk — mondotta Bródy. A gerinces önértéket akarunk a hitközség életben is érvényesíteni. Ebben a tekintetben az önérték, becsület, szabadság köztudásában nem lehet helybe állnunk. A választásunk arra kell majd megfelelnie a hitközségnek, hogy munka és szabadság kell-e neki, vagy tespedés és kaléda.

Ezután Fábán Béla, majd Baracs Marcel szólalt föl.

— A vallásos gondolatot magyar lélekkel kell átítanunk — kezdte beszédet Baracs —, a régi hívő szellemet magyar lélekkel ötvöznünk: boldog jövőnk csak boldog Magyarországon lehet. A magyar szellem és hívő szellem jövője egybe van forrva.

A párti szervezővárosi szervezete vasárnap délelőtt tartotta gyűlését, amelyen Steiner Gyula elnöki megnyitja után Glücksthal Samu, Nagy Andor, Hajdu Marcel, Rosenberg L. Lipót és Csérgő Hugó mondott beszédet.

Vasárnap ismét Nagy Antalt választotta elnökévé az asztalosok két pártra szakadt ipartestülete

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap tartotta az asztalosipartestület ezidai közgyűlését, amelyen körülbelül hatszáz tag vett részt. A közgyűlést, amelyen elnöki választást tartottak

példálatlanul erős választási agitáció előzte meg. Ismeretesek azok a küzdelmek, amelyek az utóbbi időben az asztalosipartestület lebéjében lejátszódtak. Az elbontások a tavalyi augusztusban tartott székelyvári iparoskongresszusban robbantak ki, amikor Nagy Antal ipartestületi elnök a támadás mellett a Hadik János gróf elnöklete alatt álló IOKSZ ellen. Nagy támadó föllépése után

két pártra szakadt az asztalosok ipartestülete

és a két párt a vasárnap délelőtti tisztújító közgyűlésen került szembe egymással. Az egyik csoport Nagy Antalt ki akarta buktatni az elnöki székéből és helyébe Pukánszky Sándort kívánta ültetni, a másik Nagy Antal mellett foglalt állást. Pukánszky ajánlóját az ipar-

testület 1300 tagja közül 800-an írták alá. Az elnökválasztó közgyűlést Nagy Antal nyitotta meg. Az iparosok anyagi válságáról beszélt, beszédét az ellenpárt is eszöndben hallgatta végig. De a tárgysorozat következő pontjánál már

kifört a vihar.

Az elnökség nyomasztó javasolta, hogy a közgyűlés Fárdi Lajos titkár ebben az állásában véglegesítse, míg az elnök ezt nem tartotta jószzerűnek. Balázsorich Zoltán iparhatósági bizos főosztályos után a közgyűlés nagy többsége az elbontás javaslatát fogadta el, amiből arra lehetett következtetni, hogy Nagy Antalték a többség. Alkalmos igazalom között, elhűlőnített félkékben kezdődött meg a

titkos szavazás,

amelynél 690 szavazatot adtak le. Ebből Nagy Antalra 424, Pukánszky Sándorra 266 szavazat esett és így

Nagy Antal továbbra is az ipartestület elnöke marad.

„A magyar nemzetnek, amely egy verláztó igazságtalanság áldozata, minden reménye az emberiség lelkiismeretében van!”

— mondotta Apponyi a mexikói katolikusüldözések ellen tartott vasárnapi nagygyűlésen

Serédi hercegprimás a fájdalomban való szolidaritásra hívta fel a magyar katolicizmust

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap reggel alig távozott el a Vigadóból a Pátria Klub jelmezes báljáról a közönség, néhány óra múlva már újabb közönség gyülekezett arra a nagygyűlésre, amelyet a pápa fölhívására tartanak minden országban, hogy tiltakozzanak a mexikói katolikusüldözések ellen. A nagygyűlést

Serédi hercegprimás nyitotta meg.

— Azért jöttünk össze — mondotta a hercegprimás —, hogy mi, magyar katolikusok ország világ előtt megvalljuk, hogy nekünk is fáj, nekünk is dicsőség mexikói testvéreink üldözése, akik a katolikus anyaszentegyháznak, Krisztus urunk hitokzatos testének velünk együtt tagjai. E szervezet egyik tagjának jölétét, fájdalomát, szenvedését megérzik a többi tagok is. Hiszen látjuk más nagy világszervezetekben, hogy azok tagjai olyan szolidaritásban vannak,

amely megmozditja az egész világot: ha egy-egy tagjukat akár dicsőség, akár büntetés éri, mozgást él az egész világszerte. A katolikus egyház természetének következménye, hogy nekünk a maliban többször kell alkotnunk a fájdalomban való szolidaritásra, mint az úriben való együttállásra. Most is azért gyengyn ki, hogy hámulatlan adozunk azoknak a nagy hősöknek, akik napjainkban szenvedtek vértanuhalált, és e megdöszött hősök hőszónokai közül a magunk és a Mexikóban üldözött katolikus magyar testvéreink számára.

Krüger és Haller követték ezután, hogy a kormány a vallási összejáratkozás alapján forduljon közbe lépésért a Népszövetséghez.

Ezután Bangha Béla állott föl szöására, akit „Éljenek a Jezuisták!” fölkiáltásokkal fogadtak.

— Mi, hitboni katolikusok — mondotta Bangha — a viszonylagos béke korzszakában

MAGYAR HÉT

MAGYAR ERŐ

MAGYAR AKARAT

Miért kötöttek békét a Beszkárt-ügyben

Bedő Mór elmondja, hogy a meglepő békekötés becsületes és a nagyközönség érdekeit szolgáló cél érdekében történt.

„Személyi és intézményes garanciát kaptunk...“

Következik a villamostarifa leszállítása!

(A Reggel tudósítójától.) Budapest közlekedési bizottságának egyhangu határozata, amelynek értelmében a pártok

békét kötöttek a Beszkárt-vizsgálat évek óta húzódó ügyében,

városzerte izgalmas érdeklődést keltett és a legkülönbözőbb magyarázatokra és kritikákra adott alkalmat. A közönség, amely a súlyosabbnál súlyosabb leleplezéseket hallotta és olvasta a Beszkárt régi ügykezeléséről, nem értette, miért nem tárgyalják le a vizsgálati jegyzőkönyvekben részletezett vádpontokat és miért temették el azokat a jelentéseket, amelyeknek nyílt és leplezetlen megvitatását az a hatást kívánták, mint az ablaknyitástól a fülledt szobában. A Reggel ebben az ügyben a legújékkorábbi helyre fordult felfedezéséért, dr. Bedő Mór bizottsági taghoz, a Beszkárt igazgatóság tagjaihoz, aki az új törvényhatóság összeülése óta a Beszkárt vezérigazgatójának legközelebbi, legfőbbmesebb bírálója.

Bedő, mint a 12-es vizsgálóbizottság tagja, kutatta ki és dogozta föl a közismert Finy-fele szállítási ügyeket.

A Reggel munkatársának Bedő Mór az alábbi következtökben, az érdeklődés középpontjában álló kérdés

minden részletét megvilágító,

összinté és megnyugtató nyilatkozatot tett:

— A Beszkárt-vizsgálat ügyének a pénteki közlekedési bizottságban az ismert módon történt elintézése természetesen kritikát von maga után, amint egyébként egészen természetesen az, hogy épp úgy kritikát vont volna maga után az is, ha nem ebben a formában, hanem vitalközös, hore és szabadság formájában történt volna a döntés és az elintézés. A pénteki ülésre a demokráta párt és a szociáldemokráta párt minden egyes tagja fölvonult. Mindenki harca és tette kézen és elszánva arra, hogy harmadikig is tartson a vita és bár hány napot és éjszék kelljen ott tölteni, mindenki beületesen kivieszi ebből részét. Ott volt a Wolff-pártnak is minden egyes tagja.

egyedül a Ripka-párt jelent meg egy tagjával, Ugron Gáborral.

Már az elnökli tanácsnok megnyitotta az ülést, amidőn hozzám jöttem azzal, hogy békés megoldásra volna lehetőség és Ugron hajlandó a békés megoldást propagálni és a tárgyalásokat megkezdni. Erre kétem én az ülés fölfiggészteszt, ami megtörténvén, külön tanácskozásra ültünk össze: Ugron Gábor, Wolff Károly, Bíró Dezső és én. Ugron volt az, aki egyáltalán tagja, illetve elnöke volt a 12-es ad hoc vizsgálóbizottságnak s aki a materiálit már abo ous nagyon jól ismerde és nem árulok el titkot, mert hiszen az általa fölolvastott nyilatkozatban is benne foglaltatik az, hogy o nemcsak a generális béke, hanem a főváros érdekében is az ügynek sima elintézését propagálja és ugyancsak tette Wolff Károly is azzal, hogy

ha ezen ügy békésen nyer elintézését, úgy a fővárosnál, de főleg magánál a Beszkárt-nál is egy más, espedig olyan atmoszféra teremődik, amely különösen ott nagyon kívánatos volna.

A négyünk között lefolyt tanácskozásnak a deklarációjában nem foglalt részleteit nem tartoznak ugyan a nyilvánosság elé, de én az odium magamra vállalása mellett egészen nyíltan kimondom, hogy annak dacára, hogy végtelenül sokat dolgoztam a Beszkárt-ügyen, sőt az is szisztematikusan földolgoztam s kihimoztam, adatakkal mutatván ki minden egyes részletét a közismert Finy-fele komplexumnak s hogy ugyancsak végtelenül sokat dolgoztam Bíró Dezső, aki szintén résztvett a pénteki legszűkebb tanácskozásban,

a béke álláspontjára helyezkedtünk,

sőt Láng Lajos, aki magát a hivatalos többségi jelentést készítette nagy és értékes munkával, a béke álláspontján volt egy becsületes és a nagyközönség érdekeit szolgáló cél érdekében. Ugyanezen álláspontot vallotta a két párt minden egyes tagja, mert hiszen a végleges állásfoglalás előtt alkotmányos formák között

módot nyújtottunk arra, hogy a közlekedési bizottság minden egyes tagja véleményét szabadon nyilvánítsa. Ennyit a személyi részről. Fontos azonban itt a tárgyi objektív eredmény, mert csak a vizsgálatnak megvan a maga teljes győzelme és diadala:

1. A deklaráció is megállapítja, hogy

elment a vezérigazgató,

akinek személyéhez fűződnek a vizsgálat megállapításai és akik a felelősség terhét, mert hiszen, ha elrendeltetik a vezérigazgató ellen a vizsgálat, fölfüggesztés, stb., akkor sem végződhetik más határozattal a bizottság munkája, mint a deklarációjában foglalt eredménnyel. Ezt a legnagyobb kiázzalással sem tudtuk volna elérni, mert hiszen

a Wolff-párt és az ugynevezett Egységes Községi Párt (Ripka-párt) megegyeztek

abban, hogy a bizottság tárgyalásai után oly határozatot hoznak, amellyel napirendre lépnek a vizsgálat megállapításai fölött.

2. Maga a deklaráció megállapítja, hogy a vizsgálóbizottság által megállapított szabálytalanságok jelentékeny része már az új igazgatóság működésének kezdetében elintézésre nyert, ami pedig még nincsen elintéztve, az ennek az új igazgatóságnak s a megoldásandó új vezérigazgatóknak hatáskörébe tartozik s külön

biztosítékot

kaptunk arra, hogy ez effélette meg is történik, de egyébként ott van a demokráta párt s a szociáldemokráta párt őt erősen küzdő tagja a bizottságban, amely a deklarációnak mindenben érvényt tud és fog szerezni, bárha az a meggyőződésem, hogy az erre nézve mértékadó helyről kapott nyilatkozat után itt

küzdolemre nem lesz szükség, mert az elintézés enélkül is meg fog történni.

Ki fog kapcsoltni az az erősen grujtó ügyre, amely a Beszkárt igazgatóságának egyébként nagyon érdemes munkájában

diszharmóniát okozott és remélhetőleg meg fog szüntetni a politikum, amely amint zavart idézett elő. Es aranzéve, hogy nem egyoldalúan történnék az elintézesek,

személyi intézményes garanciát is kaptunk.

3. Ami engem és barátaimat vezetett, még egy nagyon fontos és az egész publikum érdekét szolgáló szempont volt: Nagyon jól tudja minden újságolvasó, tehát Budapest lakosságának minden rétege, hogy mi milyen küzdelemet folytatunk

a villamostarifa leszállításának

érdekeiben s hogy éppen én bíztattam meg azzal, hogy a tarifaeszállítás tervezetét és az általam vélt leszállítás pénzügyi lehetőségeit kidolgozva, fix programot nyújtsak be.

Készen is vagyok ezzel a munkálattal.

de vajjon a széjjelhúzó igazgatóságban lehetett volna-e az eredmény és lehetőség csali halvány kilátásával is céllé és eredményt remélni abban az izzó hangulatban, amely éppen a Beszkárt vizsgálatának részletei miatt elemely bontotta szét ezt az igazgatóságot s amely tarifaeszállítási programról a

17 szavazatból csak ötöt lehetett volna megnyerni.

Mi mindannyian a már földerített és részben még reparálandó hibák per longum et latum való tárgyalása, a hangulatnak még izzóbbá tetele és a gyűlöletnek fölfokozása helyett a mai gazdasági viszonyok mellett helyesebbnek tartottuk

minden bíralatnak és odiumnak vállalása által a reális szempontokat érvényesíteni.

Budapest közönségének jelentős tehermentesítése által ennek gazdasági érdekeit szolgálni, mint az elért eredmények mellett régen lezajlott események gravaminális politikáját hirtetni és gyakorolni és mindannyiunknak jogosan lehet az az érzésünk, hogy

gravaminális politika helyett helyes reálpolitikát követtünk

és ezen reális eredményekben megvan a vizsgálóbizottság minden egyes dolgozó tagjának nyugodt és öntudatos azon érzése, hogy jó ügyet, a publikum érdekeit szolgálta amellett, hogy a közmórlak és a hivatali felelőségeknek gyakorlati szempontjait is megfelelően érvényre juttatta. Ez pozitívum és ez megerte azt a nagy én önfeláldozó munkát, amelyet a 12-es vizsgálóbizottság tagjai kifejtettek.

Csütörtökön névszerinti szavazás dönt az új numerus claususról

A jobb- és baloldal közös íven kéri a névszerinti szavazás elrendelését

(A Reggel tudósítójától.) Az új numerus clausus parlamenti vitájának utolsó szónokai holnap Esztergályos János, Csillery András és Györki Imre, szerdán Propper Sándor, Fábán Béla és Gombos Gyula, csütörtökön pedig Farkas előadó és

Klebsberg kultuszminiszter felszólalása után már szavazásra kerül a sor.

A keresztény gazdasági párt és a baloldali ellenzék tagjai között egymástól függetlenül merült föl az a tere, hogy névszerinti szavazást fognak kérni, amihez tudvalegően 30 képviselő aláírására van szükség. Eredetileg úgy terveztek, hogy a jobboldal és a baloldal külön-külön íven fogja kérni a névszerinti szavazás elrendelését, vasárnap azonban megbeszélést tartottak ebben az ügyben Bródy demokráta, Györki szocialista és Petrovics kereszténypartí képviselő és elhatározták, hogy

közös ívet nyújtanak be, egyik oldalon a jobboldal, másik oldalon a baloldal aláírásaival.

Gaszton és több pártönkívi képviselő már aláírta az ívet és így a szükséges harminc aláírás biztosítva van.

Az amerikai kongresszus tengerészeti bizottsága nem fogadja el Wilbur gigantikus flottaprogramját

Washington, február 19.

(A Reggel tudósítójának távirata.) A kongresszus tengerészeti bizottsága — hír szerint — Wilbur flottaprogramjában a következő törléseket fogja végrehajtani: A Wilbur által előterjesztett 25 cirkáló és 5 röpülőgép anyag-hajó helyett a bizottság

10-15 cirkáló és egy anyahajó építését fogja javasolni.

Az építési költségek így 750 millió dollár helyett 280-300 millió rúgnak.

ZONGORAK LEGOLCSOBAN Magyarországon legnagyobb zongorakereskedésben

LYRA

RT-nél, VII. Erzsébet-körút 19 Réztelepén is!

Firestone

a világhírű amerikai pneu

Dénes és Friedmann Rt

Budapest VI, Dessewffy-u. 29 * Telefon: 289-86, 144-71

HIREK

Miért?

En nem tudom, hogy miért haragudtok? Hisz ahova mi, ti is odajuttok.

Alig tíz-husz év: jön a csend, a béke, Megtelik dombbal kint a faluvégre.

Tövein a dombnak, virágnak, vetésnek, Alós a vége minden ébredésnek.

Alig tíz-husz év: porra üledpednek Odakint, akik ill ma túllekednek.

Elygűik a bot, elpuffog a bomba, Feldugja fejét a temetőgomba.

Elmállik a csont, elporlik a bicska, En egy talicska, te is egy talicska.

Eldűhken a düh, elhurog az átok, Sírfehérítá válnak a plákatok.

Jön az új Firma, Ez a rend, az úzus, Ez ellen nincsen Numerus Klauzús.

Hugogtál: hep-hep? — Rög nem vagy valóság, Meg se heppen az Örökérválóság.

Öklöstök? ültök? út árkába rugtok? Egy út, egy árok. Miért haragudtok?

Emőd Tamás

Minden lében kanál

Közéletünk sohasem volt ilyen érzékeny! A magyar fórum tulfűtött melegbáza, ahol csupa mimosa pudica (szégyenrész érzőke) tenyészik. Minden miniszter primadonnának, minden államtitkár szubretnek, minden kegyelmes ur heróinak és minden képviselő görlicének kezelni magát. Csak az áradzó bókot, a nyöszögő hódolatot, az alázatos tiszteletet, a mézes-mázos piruettet, kétszóval az „unbedingte Unterwerfung“-ot viselik el, de ezt aztán szívesen! — a bíralt tekintélyrombolás, az önálló vélemény destrukció, a hallgatók visszasszögés és visszafogás nem el, de leleplezés: lázadás, nemzetkáromlás. Tessék publicisztikát művelni, újságot csinálni, kérdéseket védelmezni, meggyőződést szolgálni!

Innen van az, hogy a komoly bírálatra hivattak inkább a markukat, mint az öklüket mutogatják. Kéz kezét mos. A lavort pedig a független sajtó nyakába öntik. Prosit! Mintha komoly kritika, hátor ellenőrzés, állandó kontroll nélkül fejlődhetne alkotmányos élet, pártatlan igazgatás, népies politika, becsületes közszellem és egészséges társadalom?

Persza, ilyen korban mindenki a bírósághoz fut, a jogtalanul megbántott természetesen, de a ludas is, a hiúságtól vár elégtételt, a paragrafusok rókalnykában lapuló is, a szakmányt elkaparó panamasta is, a léptét szébe-fűtő kijáró is a bíróságtól vár elégtételt, erkölcsi s anyagi flastromot. Új jádék-és, mint a ruyas s némely fiskálisok vígan dudálnak belébe. Az újságíró, hónapokkal ekké megírása után, csak megfogózik valahol, mint a légy a pók-hálóban és az ilyen ügyvéd arat aztán, anélkül, hogy vetett volna.

A Kuria végre meguntta ezeket a haszontalan, méltatlan, az alsóbíróságok idejét pazarló esirke- és esirkefogó pörökét, ezt a pörlekedési epidémiát, amely előnti a magyar köz-és magánéletet és sorra hozza döntvényeit, amelyek mégis csak gálat vetnek az új magyar mániának. A „B. H.“ vasárnapi számában olvassuk egy ilyen frappans kuriai ítéletet, amely a Reggel- is közelről érinti. Nemrégün följelentést tett valaki, — mondjuk X. Y. ömeltősága, hogy súlyos sérelmet esett a becsületén, mert ezt írták róla egy igen olvasott újságban, hogy — minden lében kanál. Szörnyűség, becsületlenség, Rágalmazás, Tömlebe a vakmerő publicistával, akinek esekedete kimeríti a tekintélyrombolás közhívesi kritériumát. Az ügy a törvényt-széken és a tablán keresztül a királyi Kuriaig

jutott, amelynek böles bírái a B. J. 1776. számú ítéletükben kimondották a következőket:

„A panasznak a főmagánvádoló előterjesztéséből kitűnő alapja nyilvánvalóan az, hogy a sajtóközleménynek vád tárgyává tett az a része, amely a főmagánvádolt „minden lében kanálnak“ nevezi, a becsületlenség vétségét állapítja meg. A Kuria azonban a panaszt nem találta alaposnak. Ha ugyanis a főmagánvádoló megfelelő szereplésnek és magartatásnak megjelölésére használt eme kifejezés, nem általában minden bíráltnak bizonyos éle van is, ez a bíráltnak természetesen velejárója és becsületlenség, lealacsonyítást vagy megszegéssel nem foglalt magában, ilyenformán tehát becsületlenség nem állapít meg.“

Tanulság: aki a közéletben szerepel, viselje el az elfogatatlan bírálattal éppen olyan lelki nyugalommal, mint a díeséretet. Nagyon örülünk ennek a kuriai döntvénynek. Végre nyugodtan elmondhatjuk minden héten erről és arról: minden lében kanál. Nem sok, de valami. Az olvasó majd megérti belőle, ami oly gyakran a tollunkban marad. És nem kell majd a rendőrségre és a bíróságra menni, a vádoltak padján táltani a vörhenyes délelőtfőket és galambokat etetni a fogházudvaron...

— Némi hűsültyedés, később lassu javulás... A budapesti meteorológiai intézet vasárnap kiadott jelentésében az időprognózis a következő: Egyszerű megváltozó idő, kisebb lecsapódásokkal és némi hűsültyedéssel, később lassu javulás.

— Új költőnő tűnt föl a Petőfi-Társaságban vasárnap: Rolla Margit. Vasárnap délelőtti a Magyar Tudományos Akadémián tartotta a Petőfi-Társaság februári fölvívás ülést. Pékor előki megvívójában Kern Auréltól emlékeztet meg, aki — mint mondotta — nagy tudása mellett csupa derű, csupa rájáratás volt. Haeres István „Lenyit magyar vonatkozású“ elmen tanulmányt, Kovács Pál verset, Szécsi Ferenc vidám rajzot olvasott föl, majd vendégpoéták költeményei kerültek bemutatásra. Gaspar Jenő igen tehetséges, szimpatikus poéta-urilánynak, Rolla Margitnak négy verset olvasta föl. Az új költőnő meglepő, szinte újra verselt a jelenlétük nagy tetszéssel fogadták. Kiss Menyhért olvasott föl ezután Szilágyi-Simpa Erzsébet és az erdői P. Jánosy Béla dr. verseiből.

— Vasárnap hajnalban leégett Baranya legnagyobb malma. Pécsről jelteti a Reggel tudósítóját: A vasárnapra virradó éjszaka 2 órakor tűz tört ki a Viltány községtől öt percrenyre lévő virágosi gőzmalomban, amelynek Hunmel Ignác a tulajdonosa. A háromemeletes malomépület percek alatt lángborított és amikor a szomszédos községekből a tüzoltók megérkeztek, Baranya vármegye legnagyobb malma már menthetetlen volt. Az épület teljes leégett és a tüzoltók megcsizteltek munkája ellenére öt óra hosszat tombolt a tűzcsész, amelyet csak reggel 7 órakor sikerült lokalizálni, de a romok még délben is füstölögtek. Ottas közben két tüzoltó megsebesült. A kárt negyvenezer pengőre becsülik.

— Öngyilkosság zsebkéssel. Komoda Ferenc szövőmester a Széricskert-útea 49. számú házában lévő lakásán vasárnap szerelmi bánatában zsebkéssel agy-censzúra magát, a kis pengéje azonban a szívé nem érte el. Az öngyilkosjelöltet a mentők a Margit-kórházba szállították.

— Négy kormányparti jelölt kezdte meg vasárnap korteskörútját Szigetvárról. A kormánypart kiszagda képviselőlagja vasárnap kezdtek meg korteskörútjukat Szigetvárról Kelemen István kiszagdaajelölt támogatására. Kivüle 3 kormányparti jelölt, Nicsorics Vazul, Fekecs Vendel és a fajvédő Nádosy Elek küzd a mandátumért. E küzdelem sorsa bizonytalan, mivel az egységes párt vezetősége, tekintettel az ellenzék jelöltek teljes támogatására, úgynevezett „kista választást“ óhajt produkálni és ezért kivételesen nem állít hivatalos jelöltet. A február 29-i választás előkészületeiről Sziranyacska Sándor államtitkár a Reggel-nek azt mondotta, hogy az egységes párt ezúttal új recept szerint jár el. Kivánjuk — mondotta — hogy ez a recept beváljon: a különböző tünetek szorban arra engednek következtetni, hogy ami a leírásban szerepel hangzik, nem mindig ekké be a praxisban.

— Feher M. Miksa főérházaletében Karolykört 36. egy fiúni félhába selyem bésszel 150, városi bunda éppungallérral 300 pengő. — A „Magyar Türevéskező“ új száma közt a valószínűsítő törvény híreles szövegét és Peshy igazságügy-miniszternek a választások törvényéről írt cikkét. A szemle szerkesztője dr. Pongrácz Jenő.

— A főkapitány ellenőrző szemlén. Láttuk a főkapitányt. Ez még nem megy esodaszamba, mert Bezzeg-Huszágh Miklós akarki bármikor láthatja. De mi csánnap délután láttuk, nem is a hivatalában, de Budapest utcáin. Nehéz volt fölismerni őt, mert kíséret nélkül járt-kelt, nem is autón vagy loháton, hanem gyalog, szürke ruhában, kard, puská és rendjelek nélkül. Olyan volt, mintha a hivatalában intézkedett volna. És valóban: a főkapitány egész Budapestet fölávatta a maga hivatalos helyiségévé. Ugy találta, hogy a közrendet nem csak a hivatalos helyiség irószatla melől, hanem az utcáról, közvetlen tapasztalatok szerzésével is irányíthatja. Bejárta hát a várost, megállt az őrszemeknél, átvette a jelentéseket, utasításokat adott, aztán továbbment. Hogy milyen tapasztalatokat szerzett, nem tudjuk, de a szándékainak elismeréssel adozunk: ismeri akarja a pesti utcát, ahol az élet jelentős része lebonyolódik, csökkenteni akarja az élet surlódási fájliteit, hogy meggyorsítsa az iramot és szabályozza a ritmust. Az élet számottevő fűltételei ezek, talán sokkal jelentősebbek annál, hogy a vagyonni biztonságunkat mennyire veszélyeztetni egy ügyetlen zsebtolvaj. Mert a bajokat nem a zsebtolvajok, hanem az utcán lezajló élet elé toronyuló akadályok okozták. Es ha a főkapitány ezeket a bajokat nemcsak az első rendő, hanem a polgár szemével is megfigyelte, akkor nem hiába áldozta föl vasárnap pihenőjéért.

— A Hatvány-ügy aktái csak nyolc nap múlva kerülnek a táblára. A budapesti táblán már napok óta esedékes a Hatvány-ügy iratának megérkezése. Azonban az ítélet tévesse hosszabb ideig tartott, mint várták és a legelőtt példányok csak szombat kerültek ki a leíróból. Most előbb kiköszibestik az ítéletet a feleknek s csak ezután kerülhet sor az iratok föltérjesztésére. Ez legalább nyolc napot vesz igénybe s így valószínű, hogy a szabadbíránevelés kérdésében csak két hét múlva dőlhet a tábla.

— Kommunista pucosok lepleztek le Portugáliában. Párisból jelteti a Reggel tudósítóját: Lisszaboni jelentés szerint a rendőrség a főváros közelében titkos arzenálra bukkant, amely zsefolyva volt fegyverekkel, munitióval, kézigyrántókkal és robbanóanyagokkal. Ötven kommunisztá letartóztattak, akik ebből az arzenálból kúndukba akarták a hatalmat fegyveres pucosul magukhoz ragadni.

— Orvosi hír. Rettighe Béláné dr. Lányi Hedda fogorvosi rendelés Múzeum-körút 7. szám alatt, néhai dr. Heinrich Géza fogorvos volt rendelésében megkezdett. Rendel délután 4 óratól. Tel.: József 393-68.

— Elké Cikk-Cikk - este a Zeneakadémiában a művész-kabare új típusát mutatja be!

BÉCSI VÁSÁR

1928. évi március hó 11-től 17-ig
(a Rotundában március 18-ig)

Különkiállítások:
Reklámkiállítás
Bécsi szórmedváltzalón
Automobil- és motorkerékpárkiállítás
A villanyjármű
Technikai újdonságok és találmányok
Utéplővásár • A weekend

Nem kell vizum! Elővellel és vásárigazolvánnyal szabad beutazni Auszriába. Nem kell eseké a látogatóknak! Jelentékeny menedjikevdemvények a magyar esek-szavok és esztrak vasutakon, a Dunán, valamint a légi forgalomban. Mindenemű fölvilágosítás, valamint vásárigazolvány (4 pengő) kapható a

Wiener Messe-A. G.-nál, Wien VII
és a tiszteletbeli hivatalos képviselőteknél

Budapestben:
Osztrák Követség V. Akadémiá-útea 17.
Schenker és Tsa V. Nádor-útea 26. Postafiók 53.
Lazló Gy. A. V. Vilmos eszász-út 12. (Tel.: T. 132-59)
Máv. Hiv. Menetjegyiroda V. Vigadó-ter 2.
Máv. Hiv. Menetjegyiroda Fiókja V. Nádor-útea 16-18.
Máv. Hiv. Menetjegyiroda Fiókja IV. Nagl-útea 1-3.
Máv. Hiv. Menetjegyiroda Fiókja I. Gál-ter 1-3.
Délivasút Menetjegyiroda VII. Erzsébet Körút 45-47.
Máv. Hiv. Menetjegyiroda Fiókja VIII. Baross-ter 15.
Máv. Hiv. Menetjegyiroda Fiókja VIII. Rakóczi-út 2.
Máv. Hiv. Menetjegyiroda Fiókja, Corvin Árkáza-út VIII. Blaha Lujza-ter 3.
Máv. Hiv. Menetjegyiroda Fiókja I. László-ú. 1-3.

Vesünk, eladunk és művészielen javítunk

keleti szövegkeket és antik bútor. „Antikart“ Rt.
(Stenberg Z. J.) Dob-útea 31. sz. Kaszinczy-útea sarkán.
Telefon: J. 405-86

YESSO-HENNA

hosszú, esillogó szempillák, melytől szemeiket varázsol. Egyiptomi hennalevelekből van infundálva és nem henn-porból, mely utóbbi tudvaleg mindig tisztatlanságot tartalmaz. Ár 4 pengő. Ha valahol nem kapná, forduljon a „SZELEK-ÉGYVÁSÁR“hoz, Budapest, VIII. Rákóczi-út és József-körút szög.

a legkisebb
GRAMOFON
a legnagyobb hangal
Leszállított ár
44.- Ft

Ha jól akar szórakozni, még s rendelje meg
HANGSZER-OTTHON
Fekete Mihály Budapest VIII, József-körút 2

— Németh Mária a „Don Juan”-ban. Vasárnap este „Don Juan” Donna Annájában énekelte Németh Mária. Amikor *Brahms* *Mahler* vezénylete alatt meghallgatta a „Don Juan”-t, kijelentette, hogy *Peetre kell jönnie annak, akit az operál valóban ismerni akarja.* Ennek idejére negyven esztendeje s a tegnapi előadás után alig akadna valaki, aki ezt a kijelentést magáévá tenné. Ez a pezsdülő, démoni erőtől lüktető és raffaeli színek fölőhógó muzsika a legkényesebb kidolgozást és stílus-egységet kívánja meg; minden szereplőnek a legszigorúbb eszterlát rajtandó kell keresztelnie, hogy a ritmikai és dinamikai finomságokat fokozottabb összhangban érvényesíthesse. Sajnos, a vasárnapi előadásom mindezt nélkülöztük. (Talan keveset próbáltuk.) *Donna Annát Németh Mária* énekelte, aki *Salzburgban* czezel a szereppel a megszokott együttesben fényes sikert aratott. Tegnapi is gyönyörű színekben pompázott ez a kivételes szépségű hang, ám a kifűnő művésznő mégsem tudta a Festszülepek alkalmával hallott felejthetetlen alakítását a halványabb környezetben megismételni. De így is lendületet adott partnereinek és viharos ünneplésben részesült. (V. M.)

— Mussolini Bécsre szavaz! Rómából jelenti *A Reggel* tudósítója: Megbízható értesülések szerint *Mussolini* a római svájci követnek kijelentette, hogy *noha most már bizonyosra vehető, hogy a Népszövetség székhelye Genfben marad, az esetben, ha fölmerült volna az áthelyezés kérdése, ő a Bécsbe való áthelyezés mellett szavazott volna.*

— Egy 80 éves aggyastán megmérgezte magát és meghalt. Vasárnap reggel a Rákóczi-tér 12. számú házhoz hívták a mentőket, ahol 80 éves megmérgezte magát *Scheiber Adolf* 80 esztendő bádóges. A mentők az aggyastányi korban öngyilkossá lett Scheibert már *hollan találták.* *Scheiber Adolfnak* a lakását képző szobában volt bádóges- és szerelóműhelye vejevel együtt. Az utóbbi időben az aggyastán már nem dolgozott, botra támaszkodva sétálgetett az udvaron és elbeszélgetett a szomszédokkal. — „Tudnék én még dolgozni” — mondogatta. — „de nem érdemes, nincs miért. *Éni sem érdemes ha az ember ilyen öreg.*” *Döbbször* mondta, hogy neki már *olgy volt az életből* és csak az alkalmat várja, hogy öngyilkos legyen. *Pár hónapig ezélt kísérletezett először az öngyilkossággal;* kinyitotta a gázcsapot és már eszméletlen állapotban volt, amikor a leánya megtalálta. *Ekkor sikerült életre keltetni.* Vasárnapra virradó éjjel ismét nyitva hagyta a gázcsapot és reggel, amikor tetéit fölfedezték, már nem lehetett életre keltetni.

— A Zubkov-házaspár Berlinből Newyorkba akar lépni. Berlinből táviratozza *A Reggel* tudósítója: A *Zubkov-házaspár* ismét hallat magáról. Kijelentették, hogy egy *Berlin-Newyorki repülést készítenek elő.* Már érintkezésbe is léptek egy orosz pilótával, aki vezetői fogja a repülőgépet, amelynek megszerzése ügyében lépéseket tettek. A hercegnő kijelentése azt is, hogy *Doornal állandó összeköttetésben van.*

— Spanyolország újból beép a Népszövetségbe. Párisból táviratozzák: Az őszi ülésszakkal a spanyol kormány vissza akar térni a Népszövetségbe. A visszatérést állítólag *Chamberlain* közvetítette közzé. *Spanyolország lemond arról a korábbi követeléséről, hogy állandó képviselete legyen a Népszövetség Tanácsában.*

— Amerikában is tiltakoznak a Cavell-film ellen. *Newyorkból* táviratozzák: Az Egyesült Államokban is mind gyakrabban hallatszanak hangok a *Miss Cavell-film bemutatása ellen.* *Gevard* volt berlini amerikai nagykövete hangoztata, hogy az ügyet bíróság elé kell vinni, hogy ugy akadályozzák meg a film előadását, mert az *ellenében áll a nemzetek közötti közegszelődés nagy érdekében.*

— A Pszichonallitikaik Egyesület dr. Ferenczi előadásai nagy érdeklődés miatt eszent a Zeneakadémiára nagyteremben lesznek megtartva. Előegyeszek a Jegrarustól.

Látogatás a szomorú Roth Lilinél, aki nem festi, nem puderezi magát s aki csak „ki akart szabadulni a kétszoba-konyhás életből“

(*A Reggel tudósítójától.*) Vasárnap délután meglátogattam *Roth Lilii*, a huszonkétéves zongoraművésznőt, aki két nappal ezelőtt szabadult ki a tíznapos vizsgálati fogságból. Er-dekelt.

ki ez a fiatal leány?

Tisztes polgári szülők gyermeke, anyja kijelentése szerint „belehetegszik, ha egy nap nem fürdik”, már családi helyzeténél fogva is távol él a zavaros kalandorvilágtól. Vajjon egy újneműt vágású Sturm und Drang-gyermek felegyelmeztettségével állunk szemben — vagy más pszichikai rejtéllyel? Nos, a szoba felsőjét homályából az ébredőszálat lámpafénybe

sápadtarcu, bánatosszemű

fiatal leány lép. *Termete kacsu és magas, kreolbőrén nincs egy szem pudor, ajkán nincs rouge.* Csak vällig erő, dus, hollőfekete haja tesz kissé öserődi benyomást, de ez — szinte még naivul — csak a művészi titánkodással kacérkodik. Komoly sótékek crepe de chine-ruhát visel. Szava halk és intelligens.

— Nagyon sajnálom, hogy a nyilvánosság előtt ennyit kell szerepelnem... *espedig ilyen szörnyen kellemetlen ügygel kapcsolatban.*

— Hogy került az ügybe? Kezdjük ott: maga, ugyebár, zongoraművésznő...

— Igen. *Thoman* tanár növendéke voltam, de már tizenkétéves korom óta nem is vannak tanítványaim. *Két évvel ezelőtt nagy sikert arattam egy növendékhangversenyen.* — *Egész életemből csak erre vagyok büszke.* En magam művészileg nem tudtam elhelyezkedni. Mindig akartam, kívántam a jobb sorsot. *Nem akartam beletérni a kétszoba-konyhás egzisztenciába.* Éreztem, hogy ennél tehetségesebb vagyok és mindig újra próbálkoztam...

Színésznőnek is kitanultam.

Privátéletem. Gondoltam, ha a zenével nem sikerül, hát ha sikerem volna színpadon vagy filmen... Csak nem ez a szürke egzisztencia!... Ettől rettegtem. És mindig újra kezembe vettem sorsomat, hogy *crével én iránysam...*

Pillanatnyi saúnét. Lehajtott fejfel-folytatja:

— Ez a szerencsétlen eset — ez is ilyen kísérlet volt.

Ezentúl nem akarok már semmit! Nem fogom irányítani sorsomat. Jón, ami jón.

— De mondja meg, mi volt az a szerencsétlen kísérlet? *Igyértek magának azok az emberek valamit?*

A szomorú fekete szem a szemembe néz.

— Nem. Az az ember, akit tulajdonképen ismeriem — mert rajta kívül egyik társat csak párszor láttam futólag — *scmmivel sem álltolt.* Csak

udvarolt nekem...

és én reméltem, hogy Párisban segítségemre lesz... *Leugyel* néven mutatkozott be, *Grossersky Fedornak* mondta magát s azt állította, hogy *Párisban újságíró.* En nem tudok franciául s amikor előttem franciául beszélt, az volt a benyomásom, hogy valóban tudja a nyelvet.

Megint elhallgat, a zsebkendőjét húzogatja, azután nagyon őszinte hangon mondja:

— Tetszik tudni, az egész számomra érzelmi ügy.

Nem tartozik a nyilvánosságára. És ez épp a szomorú benne. *Mert minden boldogtalanságon kívül — nekem, magamban, ezen a csaldáson is túl kell esnem.*

Szeme megtelik könnyel. Anyja, aki eddig némián és látható gondnal hallgatta, most fölkel, melléje áll és tenyerébe fogja leánya boldondoshajú, fekete fejét. *Lili* szenvedélyesen átkarolja és eleszklón folytatja:

— ... Olyan jók voltak mindig hozzám...

ök... a szüleim... *En vagyok a legrosszabb gyermekük...* Most már semmi mást nem akarok, mint jóvátenni azt a fájdalmat, amit nekik okoztam...

Eddig az interjú a kis *Roth Lilivel.* Nem, ez a fiatal leány nem cinikus uffajta gyermek. A mai korban ő az a típus, amelyik nem akar huszonkét évével beletörődni a szürke mindennapiságba, még reméli — fantasztikumok árán is —, hogy tehetségével, munkájával kimeneküljön a taposomalomból... Keresi — *rossz helyen is — az összeköttetést.* És mint a legtöbbet, őt is családás éri...

Dénes Zsófia

— *Olaszországban tavasz van. Rómából* táviratozza *A Reggel* tudósítója: *Egész Olaszországban meleg tavaszi idő van.* Déltiroban az erős meleg szel következtében a Rittieren nap-sütésben *40 fok meletet figyeltek meg.* A hegyek között rohamosan olvad a hó.

— *Négy-ötmillió munkanélküli van Amerikában.* *Newyorkból* jelenti *A Reggel* tudósítója: *Dawis* munkaügyi miniszter helyteleníti, hogy az Egyesült Államok kölesönöket adjanak a külföldnek, mert *Amerikában 4-5 millió között ingadozik a munkanélküliek száma.*

— *Két gyermekét megölte, azután fölakasztotta magát egy fiatal francia asszony.* *Párisból* jelenti *A Reggel* tudósítója: *Argenténil* közszében egy 25 éves munkásasszony, valószínűleg pillanatnyi elmezavarban, *két gyermekét, egy hűtvees leánykát és négyéves kisfiát megölte és azután fölakasztotta magát.* Munkából hazatérő férje a borzalom láttára idegrohamot kapott és súlyos állapotban szállították kórházba.

— *Vágó bűlyfodrász* (Rákóczi-út 55) divatos frizuráinak szépségéről beszélnek a balokoi és estélyekeni.

Olcsó Wells

Havonként két kötet

4600 oldal, hófehér, finom papíron

A Pantheon Irodalmi Intézet Rt.
 R. Budapest V, Vilmos császár-ut 28

Megrendelem **H. G. Wells** **Reprezentatív Regénvsorozatát** 14 kötetben.
 Havonként két kötet ára összesen négy 2,80 pengő, vászonkötésben **4,40 pengő**.
 Az összeget **havonként előre** befizetem.
 A postaköltség két-két kötetre az összeg előzetes befizetése esetén 40 fillér, utánvételes küldemény-nél 80 fillér.
 A 15. kötet átvételé után a 14. kötetet **ingyen** kapom.

Név: .....

Foglalkozás: .....

Pontos cím: .....

Amennyiben csak bizonyos köteteket óhajt, sziveskedjék azok fenti sorszámat itt jelezni.

* Meg nem felőlő kihuzandó.

KHASANA
SUPERB AJAKROUGE
 Dr. M. Albersheim, Frankfurt-London

Csók nem veszi le!
Az alkon pirosodik?
Víz nem veszi le!

DARABJA 2.40 PENGO

Vezérképviselősg: **BIRÁLY OTTÓ** gyógyszerügy-kereskedés, Budapest VI, Podmaniczky-utca 43. szám

---

Villányi pezsgő
 (Schaumburg-Lippe)

Vigszínház-kávész

GRILL ROOM
 minden este

SEIFERT
 a berlini „Florida Palast” v. tagja éneke!

NOLDI
 a zongoránál

Különbejárt a Berlini-tér 5. sz. kapu alatt

Frankfurtban senki sem volt kíváncsi Ludendorffék vasárnapi előadására

Ludendorff haragosan utazott haza Münchenbe, de előbb kijelentette, hogy hadnagyokora óta vágyott a politikai szereplés után

Frankfurt a. M., február 19.

(A Reggel tudóstojának telefonjelentése.) Napok óta nagy sárka plakátok hirdették, hogy a Ludendorff-házaspár vasárnap délelőtti előadást tart a Schumann-színházban. A program azt ígérte, hogy Ludendorff asszony a német nők kötelességéről beszél, férje, Erich Ludendorff pedig a szabadkőművességgel fog leszámolni. Ludendorffék azonban be sem vették a vasárnap délelőtti.

már szombaton délután elutaztak Frankfurtból, mert a polgárság teljes közönye miatt a pártvezetőség elhalasztotta a házaspár szereplését.

Elutazásuk előtt fölkerestem szállodájukban Ludendorffékat. A halban nagy sürgés-forgás, igazolom: a pártvezetést emberei tanácskoznak. Csakhamar megjelentek közöttük Ludendorff is. Civilruhát visel. Jobbiban felesége, kis útifütyörűddel. Rendkívül energikus, fanatizált és fantaszta nő.

fantaszta nő,

szavai idegesen pattogtak:

— Egyszerre gyöztek a frankfurtiak — mondja —, nem maradtak ebben a fészkekben, azonnal utazom vissza Münchenbe!

— Kitélesedik a csehszlovák bányászsztrájk. Prágából jelentik: A német nemzeti szocialista bányamunkások szövetségének brüxi konferenciáján 37 szavazattal 8 ellen határozatot hoztak, amelyben elfogadják a szövetség képviselőinek jelentését a bértárgyalásokról és földhatározatokról, amelyek a további tárgyalásokra. A határozat követeli a bányakerületi sztrájk vezetőségétől a harc eszközeit rögtön kiéleltetését. Szocialdemokrata bányászkerület számolnak azall, hogy az eszaki nyugati-keletországi barnaszénkerület sztrájkja a esch-kőszénbányák és szénbányákra is átterjedhet.

— Karusszel a lovardában. A Nemzeti Lovarda lovasinnepélyre vasárnap már negyedszer teltek meg zsúfolásig a Lovarda páholyai és tribünjei. Az ünneplő főnépt emelték József főherceg. Augustaa főhercegnő és Gabrillaa főhercegnő megjelenésükkel, akik végig nagy élvezettel gyönyörködtek a nagyszerű lovasprodukciókban és a jelmezes carousselben. A közönség soraiban ott láttuk: herceg Odescalchi Bclát és nejét, báró Inkey Lajost és Péterit, gróf Herberstein Henriket, gróf Batthyány Gáborit, gróf Esterházy Lászlót, Somssich Miklóst, Prány Sándort és Ujfalussy Gábor tábornokot. Eber Antalt és családját, Fáy-Halász Gidánt családjával, Farkas Kálmánt és nejét, Jalsovitsky Tibort és másokat.

— Tállya népének harca a milliórdokot érő Kopaszhegyért. (Nyilatkozat.) Báró Mailhot Nőndörnek A Reggelben kiadott nyilatkozatára legyem szabad a következőkben válaszolnom: Az általam beadott különvélemény szerint, ha a „M. V. Rt.” kapja meg hazaszorban a fállal közöset bámrát, a közseg a bányá után a társaságtól kötelezőleg legelőbb el szu milliót kap, de a háro „L. E. Rt.”-jéért is, ha az a társaságtól 1927 február hó 20-án költött haszonbérleti szerződés továbbra is fennmarad és az újrt bevakaszt óvóerőhájjak, legalább ér 625 millióhoz jut. Mailhot báró ur és a Tálliai Kőbánya Rt. tehát ettől a 15 évre jár, legkevesebb 625 millió, illetve 825 millió ér jövedelmétől akvaria Tállya főszéget elűnt azall a lépéssel, hogy a Tálliai Kőbánya Rt. és a közseg által 1927 február 20-án megkötött haszonbérleti most már biztos érteket képviselő tárgyat a közseg az Tálliai Kőbánya Rt.-nak eladott kőbánya egy olyan érték ellenében, amelynek 50 millió jövedelmé sem biztos. Egyébként a báró főszekerestésben megjelöltem, hogy a Tálliai Kőbánya Rt. részvényeinek állfása is utalványoknak kell kijelentnem. Főszekerestő urnak kiváló tisztelget: Báró Lajos ur. Járásbára.

A fűnyarházi béti szombaton, február 25-én tartják meg a Vízadó összes termékeiből a béti nagyvásár hangverseny előtti meg. Jozsef (személyiség) 8. családtag 20 pengő negyven forintnál magasabbra az üzlet elvételére (VII. Vilma királyné ut. 25. Telefon: Jozsef 323-57) válthatók. Meghívókat kívánatra a báliroda ad.

Mély fájdalommal jelentjük, hogy a legjobb férfi, apa, nagyapja, a legszereplő testvér és rokon

Neudörfer Lajos

folvó hó 18-án este csendesen elhunyt. Drága halottunkat ma, folvó hó 20-án, délután 7/3 órakor temetik el. 56-ik születése napján, a rákos-keresztúri izr. temető halottszobájában.

Emléke örökké élni fog szívünkben.

A vonat indulásáig meg másfél óra van. Ludendorff leül egy fotelbe.

— Igazak-e azok a hírek — kérdezem —, hogy visszavonul a politikától s a közleg képviselőválasztáson nem vállal jelöltséget?

— Bolondság! — feleli. — En állom a harcot, bízom ügyemben. Amit teszek, kötelességérzetből cselekszem. Hadnagykorom óta vágytam a politikai szereplés után. Majd megtájták a választásokon, munkám eredménye meglepő lesz.

Megkérdeztem, mivel magyarázza az egyházból való kilépését.

— A közvetlen ok — feleli —, amely e lépésre késztetett, az, hogy Luther követőinek vallását ma nem tartom eléggé németnek, hiszen

csak Németországban több, mint ötszáz a kikerestelkédők lelkesek száma,

a szabadkőműves papok száma pedig még tizedesbőbb... Pissza az ógermet változhat!

Ludendorffé, aki eddig a párt emberével beszélgetett, most odalépett férjéhez és figyelmeztette, hogy közeledik a vonatindulás ideje. A férj ernedelmesen föláll. Amint eltávoznak, Ludendorffé aggódva kérdezi:

— Csak nem adott interjút a férjem!

I—k

— A Népszövetség márciusi tanácsülésén Apponyi és Walkó külügyminiszter képviselik Magyarországot. Néhány külföldi távirat nyomán politikai körökben az a hír terjedt el, hogy Walkó külügyminiszter még a Népszövetség márciusi tanácsulása előtt értekezésebe fog lépni Titulescu román külügyminiszterrel az erdélyi optánspír ügyében. A Reggel megkérdezte erről Walkó külügyminisztert, aki kijelentette, hogy ilyen tanácskozás terve egyáltalán föl sem merült és a férfi utadsza előtt annál kevésbé hagyhatják el Budapestet, mivel ezidő szerint Bud pénzügyminiszter is helyetlesítene kell. A külügyminiszter Apponyi gróffal együtt március elején utazik ki Genfba, míg Bethlen miniszterelnök kiutazásáról szó nincs.

— Megjegyzések a könyvpiac újdonságairól. Okos, bátor, tanulságos könyv a Körpári Ávréle. („A keltező kritikus” címen huszonöt tanulmányt gyűjtötte kötetbe. Ez a lelke mélyéig modern kritikus, a kiválasztott kevesek egyike, aki a mai korrupt, pajkoskodó, hasznos ösekköltészeket lahajópada kizsákolásá színházi és irodalmi bírálatban meg tudta őrizni tisztaságát, elfogulatlanságát és hitelet. — Meg külföldi mértékkel mérve is, ahol a fantasztikus, regényeknek kolosszális divatja van, — Lakatos László új műve („A jövő házasságának regénye”) szórakoztató, szellemes és kellemes munka. Rendkívüli kultúra, fölényes készség, a hivatott művész biztonsága jellemzik Lakatos regényét, amely a népszerű író legyszerűbb alkotásai közül való. — „Sép Budapest” nem óda és nem elegia, de egy kifünyöli, alapos tudású, rokonszemes uriember konferánzia fővárosunk életéről, teikéről és jövőjéről. Jozsef Sándor könyvet mindenki olvassa el, aki szereti és meg akarja ismerni Budapestet. Hézagpótló munka. Szép Budapestünk hűségese tükré.

— Vasárnapi hangversenyek. Beáldező Maria Schubert-estje a Schubert-centenárium grönnyóri momentumra lett. Ezt az estét meg kellene ismételteti a magyar vidéki városokban, hogy megismerjék Schubert ritkán hallott, mély kompozícióit, de meg kellene ismételti külföldön is, hogy tisztelti és becsülti tanulják az a nemzetet, amely ily hitelet művészeket ajándékoz a zenei világának. — Medgyaszay Vilma chanson-estje ismét ezt a kedves, meghitt hangulatot teremtette meg, amely az ő specialisan szellemes előadásáegében és a reprodukció egyéni színezetében léli magyarszántat.

— H. G. Wells a szerelm költője. De nem a romantikus szerelem és nem is az a szerelem, amely francia vígjátékokban esiklindozza a pikantéria kedvelőit az idegét. Az a szerelem, amelyről Wells ír, könnyű dolog: minden ember jogra és kötelességre, minden élet kiterjesztése, szent, mint az élet értelme és szent, mint a mindennapi bevezet. H. G. Wells regényében arra bucszik, hogy a szerelm léte fogalmát kibontakoztassa a sok kuszaszálból a tisztábbra azt az értékes, de haladó manutartást, amely az új korban a nemek egymáshoz való viszonyát szabályozza. De H. G. Wells nem teorizál, nem elméletet ad elő. Regényében viharos életsorokat mutat be és amit mondani akar, az a művészi alkotás kontinuitásból száradik le. Wells mindig aktualis, de a legújabb műve, amely a legújabb aktualis, az a magyar nyelvű regény, most különösen aktualis, az a által, hogy a Pantheon Vilma reprezentatív regényeiből egy ólós kiadást ad ki. Ezen egyeztet ólós kiadás ára folvó I P. 40 fillér, egészveazon kötetben 3 P. 20 fillér. Előjegyzési határidő: március 1.

Irodának (esetleg orvosnak) kiadó

2 szép nagy szoba telefontal, közvetlen Jozsef-körút mellett

Erdeklődők „Iroda” jellegre A Reggel kiadója irjanak

— Kernstok Károly gyűjteményes kiállítására vasárnap nyílt meg. Harmine év munkája az Ernst-múzeum hét termében: Kernstok Károly kivételes tehetsége itt bontakozik, szélesedik és higgad le szemünk előtt. Izgalmas látvány ez a teljes áttekintés, egy emberöltő evolúciójának hiánytalan története, mert igazi művésze kemény harcra és érteletes megoldásai előtt állunk. 1897-ben egyéni elindulás a gazdagságával megkapó naturalizmus jegyében. Azután Nagybánya izzó plein-airje és a francia impresszionisták forradalmi hatása — a vonal és plasztika megőzése mellett. A plasztika keresése mindjobbban erővesztül és a modernnek klasszikusa: Cézanne bontakozik Kernstok térbeállításai problémái mögül. A vonalért vívott harc mindjobbban kicélesedik, az 1910. év körül természet hozza azokat a nagyszerű akt-és lovasképeket, amelyekben Kernstok színpompáját háttérbe szorítja a mintázás műszerü ereje. A háború écci megbonták ezt a szigorú konstruktív fölcélést. A nyergesújfalui természetviziók, a postimpressionistika dunai tájak erősen kizsenednek... Azután a külföldi korszak következik. Berlin háború utáni expresszionizmusa csak igen halk visszfényt kap Kernstok némaéjlik képen. Inkább a színdező és egyéni romantika vonzza a művészt, amely teljese érik 1927-ben festett „Adám”-ján és „Eva”-ján. Itt a legutolsó stáción már semmi nem érzik az első tizenöt év szerelenséget. Ennek a klasszikó-romantikus lehangoltságának bizonyára lesznek hívei. Nagybányában, mint az ugynevezett vad képekben. De a mi szeretőnk mégis annak az első tízen évnek szól, amelyben egy fiatal tizén sziklákat bengerit...

(d. zs.)

— Egy tizenhároméves fiú az anyja biztatására becsületéssére bejött az apját. Borsból jeleníti A Reggel tudóstója: Szokatlan becsületéssé párt tárgyalt szombaton a bési járásbírósg. Egy apa állt a vádlottak padján, akit tizenhároméves fia jelentett föl becsületésséért, a fut pedig az anyja biztatta föl arra, hogy saját apját bejörölje. „Nem szégyell magad, hogy az apádát bíróság elé állított?” — kérdezte a bíró a fiútól. — „Nem, mert könyvelőpáslát rádtól a Batakoruak bíróságá előtt.” Az apa kijelentette, hogy ő csak azt mondta el, amit másoktól hallott, de nem vádolta a fiát. „Ha a papa vissza-vonja az állítását, akkor megbocsátok neki!” — mondta a gyerek. — A bíró rábeszélésre végül az apa így szólt: „... hát nem vagy tolvaj!” Miután ezt jegyzőkönyvbe foglalták, a fiú a vádat visszavonta és a papa megígerte. A mama pedig rákérült a gyerekre: „Na várj, hát ezt érdemelted?”

— Anglia berlini nagykövétét is visszahívják. Londonból jelentik A Reggel tudóstója: Miután Párisba Lord Crewe helyébe Sir William Tyrrell neveztek ki nagykövétét, megúrtult az angol külügyminiszterium államtitkári állása. A kormány ezt az állást Sir Ronald Lindsayval tölti be. Sir Ronald 1926 óta nagykövét Berlinben.

— Bolondestély. Hagyományos szokás szerint az idén is megrendezték a szokásos farsangyi álarcos jelmezes bolondestélyt február 21-én, kedden éjtel a Pesti Vigadóban. Cizangere, tarzaband és verkleisz mellett főként a kiki regés 6 óráig, megpedig mindket nemre kiterjedő általános választási joggal. Belejegyeztek a formázásnak felsőkében, az Ezeremter-bazárban (Jozsef-körút 17) és este a beltszínen arisztokraták.

A LEIPZIGI MINTAVÁSÁR

a legkedvezőbb beszállási forrása a világnak és a legújabb, a legújabb minőségű anyagok Európában

Több mint 1000 áruosztó az összes színházi képviselővel van, 30.000 kiállítás, 21 országból a legjobbat és legkülönlegesebbet mutatja be

TAVASZI VÁSÁR 1928

március 4—10-ig

Nagy műszaki és építészeti vásár

március 4—14-ig

Nagy vasuti kedvezmény

Különvont Budapesttől—Leipzig átjárás néköl, béliközsi Prágáig, indulás március 2-án 23 órakor a Kétféle pályaudvarról

Ingeny német és esch vízum. Utólevél átvétele, vízumok beszerzése végett legkésőbb február 25-ig

Lakásbejelentések legkésőbb február 23-ig

Közlelbi fölvizositást nyújt a tisztelhebb képviselő: Guhrner Otto igazgató, Budapest VI. Terezkörút 46. — Telefon: Terezkörút 320—81, 3—3 óráig és a Leipzig mintavásár hivatala, Leipzig

Dr. KAJDACSY szakorvos,

rendel: 10-4 és 7-8-ig
VII. Jozsef-körút 2. szám
fül-, és női betegoknak

„Serédi Jusztinián ma is az egész esztergomi főegyházmegye érseke!“

A Vatikán és a cseh kormány között kötött modus vivendi nem jelenti az egyházmegye szétszakítását

(A Reggel tudósítójától.) A Vatikán és a cseh kormány között létrejött modus vivendi Benes esztergomi püspökének a szentatusi bizottságának legutóbbi ülésén Csehország nagy diplomáciai és gazdasági sikeréért könyvelte el, kijelentve, hogy a cseh kormány a modus vivendi rendezésénél felbbet ért el, mint bármely más állam a legutóbbi években folytatott egyházi tárgyalások során. A Reggel Benes kijelentésével és a modus vivendi következtében előállt helyzettel kapcsolatban Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás környezetéből a következő

illetékes nyilatkozatot

kapta:
— A vasárnapi lapok megemlékeznek Serédi hercegprímásnak Jantsch Pál püspök, nagy-szombati apostoli adminisztrátorhoz intézett magánleveléről, amelyben állítólag felhívta a püspököt, hogy a miszó papok az új főpásztor nevét említsék a szentmise kánonjában. Az egyházfejedelmek magánlevelzését a primási iroda nem kezeli. Annyi bizonyos, hogy a liturgikus törvények szerint a miszó papoknak a kánonban említeniük kell püspökük nevét.

A Vatikán és a cseh kormány között létre-

jött modus vivendi nem jelenti az esztergomi egyházmegye szétszakítását,

az elszakított papságnak tehát Jusztinián főpásztor nevét kell a szent kánonba foglalni. Minden ellenkező hírel szemben a valóság az, hogy a modus vivendi megkötésével az esztergomi főegyházmegye nem esett szét, hanem csak kettő lett szelvé s így a hercegprímás kénszerhelyzetben a cseh állami jóhatalomhoz tartozó területen a primási joghatóság nem gyakorolható. A liturgikus törvények természetesen ennek ellenére változatlanul érvényben vannak és

Serédi Jusztinián ma is az egész esztergomi főegyházmegye érseke. A cseh területen levő részek csak akkor nem tartoznának Esztergomhoz, ha a Szentzsák újból megalapítaná a főegyházmegye alapjait.

Pázmány Péter a török hódoltság alatt mint esztergomi érsek Szombathelyen székelte, egész életében nem járt Esztergomban, mégis Esztergom érseke volt. Serédi Jusztinián is esztergomi érsek, ara és főpásztorja a főegyházmegyének és ezen nem változtat a megkötött modus vivendi sem.

Campbell mégis leverte Seagrave őrnagy világrekordját

Az új világrekord 333 kilométer

Newyork, február 19.

(A Reggel tudósítójának lapírata.) A dayton-beachi (Florida) versenypályán Campbell angol autóversenyző speciális Napier-gepén 332.992 kilométeres óránkénti sebességgel új világrekordot állított föl.

Ujabb nizzai jelentés

Pesthy és Titulescu találkozásáról

Páris, február 19.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Az „Agence Radio” azt a hírt kapta Nizzából, Stresemann hétfőn találkozik Titulescu román külügyminiszterrel.

Ugyanezak az „Agence Radio” jelenti, hogy Pesthy Pál Stresemannal nem fog találkozni, a magyar igazságügyminiszter kedden megbeszélése ül össze Titulescuval az erdélyi optásügyben.

*

Illetékes helyen fenti hírrel szemben főtartják, hogy Pesthy miniszternek Titulescuval való akár hivatalos, akár magánütemezett találkozásáról elterjedt hírek minden alapot nélkülöznek.

Vasárnap a berlini nemzetközi sakkversenyen Helling, Bogoljubov, Schlage s Tartacower győztek

Berlin, február 19.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése. Az utolsóelőtti fordulóban a berlini nemzetközi sakkverseny függő játszmáit is lejátszották. Helling német játékosban győzött Brinkmann ellen. A Stolz-Bogoljubov-játszma utóbbi győzelmével végződött. Kemény küzdelem után Steiner elvesztette spanyol megnyitási partijt Schlage ellen. Réti föladta minden további küzdelem nélkül Tartacower elleni játszmáját. Schlage veszített Niemzovics ellen. Tartacower ellen remist ért el. A nap legfontosabb partija a Sämisch-Bogoljubov-játszma volt. Nagyon érdekes küzdelem után remissel végződött a parti. A verseny vasárnap esti állása a következő volt: 1. Bogoljubov 10%, 2. Niemzovics 8. 3. és 4. Helling és Tartacower 7. 5. és 6. Johner és Réti 6%. 7. 8. 9. Ahues, Sämisch és Brinkmann 5%. 10. Steiner 5 ponttal.

Ma választ Japan először az általános, titkos választójog alapján

A választáson a „japán fascizmus” mérközik az európai stílusú demokráciával. — A magyar ember „természetével ellenkezik”, a japánéval nem ellenkezik a titkosság

London, február 17.

(A Reggel tudósítójától.) Az amerikai elnök választást és hat európai ország parlamenti választásait megelőli Japan, amely

hétfőn választja képviselőit — most először — általános, titkos választójog alapján.

Eddig Japánban csak három millió polgárnak volt szavazati joga, akik fejenként évente legalább három yen állami adót fizettek. Hat évén át heves parlamenti küzdelmek folytak az általános, titkos választójogért, amelyet a múlt hónapban iktattak törvénybe. Most már

tizenhárom millió választó dönt Japan sorsa fölött.

Az új parlamentnek 363 tagja lesz, és több mint

ezer jelölt küzd a mandátumért. A választás a „Sajpaku” (kormánypárt) és az ellenzék nagy koalíciója, a „Minscjo” között dől el. Ha a kormánypárt győz, akkor Tanaka tábornok, a mostani miniszterelnök marad hatalomban, ha az ellenzék koalíció kap többséget, akkor Onacki Hamonacki, aki európai méretek szerint is kimagasló politikus, Európai fogalmakat alkalmazva a japán politikai helyzetre, ma Japánban

a fascizmus mérközik a demokráciával.

Ha Tanaka tábornok győz, egészen bizonyos, hogy

nem fogja sokáig übetett közel nézni a bolsevizmus kínai terjedését és Angliával, Amerikával szemben is aktívabb politikát folytat.

mint eddig. De jellemző a kormánypárt alkotmánytisztelőlet — és ebben különbözik a fascizmus diktatúrájától —, hogy általános, titkos választás után akarja elnyerni a japán nép hozzájárulását ehhez az aktívabb külpolitikához. Az ellenzék viszont a „Hait and see” állás-

Csendben várni és nézni a nemzetközi politika eseményeit.

— ez lesz Japan külpolitikája, ha a demokratikus pártok koalíciója győz és ebben az esetben Japan együtt fog haladni Angliával a távol Keleten. A belső politikában ugyanezek fontos célkitűzések választják el a kormánypártot az ellenzékétől.

A demokratikus koalíció radikális föld-reformot tűzött ki célul.

és a kiskereskedők, kisiparosok körében népszerű. Anglia élénken figyel a hétfői japán választásra és a konzervatív Sir Austen Chamberlain egyáltalán nem haragudna, ha a demokratikus koalíció győzne.

Vigyázat!
Lyseform

ZÁLOGCÉDULÁKAT brilliána-ékszereket 30% hárkinél drágábban vesz Székely Emil (Király) 51. (Terés-temptommat utca) Telefon

NYUGATINDIAI BANÁN
A LEGJOBB
DE CSAK ÉRETEN

NEWYORK-Áruház

Megnyilik e hó végén
Budapest, VII, Rákóczi-ut 42
A Nemzeti Színházzal szemben

Szabadlábra helyezték Pitigrillit, a „Tizennyolcarátos szüz” szerzőjét és helyette egy divatos írónőt tartóztattak le

Milano, február 19.

(A Reggel tudósítójának távirata.) A divatos író, Pitigrilli ügyében szenzációs fordulat következett be. Egy héttel ezelőtt — amint ismeretes — föltűntést keltett az egész világ sajtójában az a hír, hogy Pitigrillit (Grazi nevén Dino Seglet) Torinóban letartóztatták. Az új olasz irodalom egyik legerősebb egyénisége Pitigrilli, könyveit százezer példányban jelennek meg; kíméletlen, cinikus és szellemes hangja egy esapásra hódította meg a közönséget. Különösen a „Tizennyolcarátos szüz” című regénye keltett föltűntést. Ez a regény a magyarokat is közelről érdekli, mert néhány színes fejezete Budapesten játszódik le és a regény hősnője magyar cigányleány.

Amikor a diadalmas Pitigrillit letartóztatták, senki sem tudta, hogy miért került vizsgálati fogságba, barátai azonban megtudták, hogy az író vetélytársa, Amalia Guglielminetti, az ismert olasz írónő kárörömmel fogadta a letartóztatás híreit. Most kiderült, hogy Pitigrillit titkárnak, Anselmo Jonának hamis följelentésére tartóztatták le és

a följelentéshez a „Csábítás” című revü-főszerkesztője, Amalia Guglielminetti szolgáltatja a hamis adatokat.

A följelentéshez ugyanis a titkár leveleket

esatolt, amelyeket Pitigrilli egykor Guglielminettihez intézett és ezekben a levelekben sértő kifejezések voltak Olaszország, a fasiszmus és a Duce személye ellen. Csakhogy amikor megvizsgálták a leveleket, kitudni, hogy az úkrimindálható sértések kivétel nélkül a levelek utóiratában foglaltaknak s a levelek semmitmondó kedveskedéssel egyáltalában nincsenek összhangban. Tovább kutattak, amire megállapították, hogy a leveleket Guglielminetti adta át a titkárnak, aki

Pitigrilli írógépén utólag írta a levelek alá a sértő utóiratokat.

Pitigrillit erre elbocsátották a vizsgálati fogságból, ellenben a titkár azonnal letartóztatták. Guglielminetti, tekintettel az írónő országos nevére, egyelőre szabadlábon hagyta, miután azonban a rendőrség rájött, hogy lázasan külföldre készül.

az írónőt is letartóztatták.

Érdekes, hogy Pitigrilli nem tett följelentést Guglielminetti ellen, sőt az újságírókat, akik kiszabadulása után megostromolták, a legteljesebb zárkózottsággal fogadta. A rendőrség azonban nem volt ilyen jólélis és az írónő letartóztatását nyilvánosságra hozta. Az eset egész Olaszországban nagy föltűntést kelt.

Tallian B. Gábor

Az a bölény, az ősmagyar leánynyal

(Levél a szerkesztőhöz)

Kedves Barátom,

egy-c, megteszed, kérlek, hogy egy kis arasz idegenkedés A Reggel-cében egy hivatalosan hozzászólásunk, amit az Ady-szoborverseny szövegcsúszolt zsűriének ugyse tudnék utána kiáltani.

Hogy ne finnyáld a címetet, mert egy másik gipszről vélem, nem a Te Csorba Gézád munkájáról, hát, barátom, most rögtön deferrók: igen, a Csorba Géza szobrát kell majd az ég alá tenni, ő találta el a souverain föladatot, az Ady-fejlet, azt a szépséges egyetlen, ahin a mi poétáknak a születése, halála, az ő szava, ritmusa, jaja, mámorai, végzettsége s bünyénységge: meg vannak fogva, le vannak tartóztatva! Pán. Koppány meg Beethoven, aki mind dörzölt, zabolált-kodott, zenézt és kintáldt benne, mind a három bemutatkozik a Csorba-feje Ady-fejen.

Olyan Ady-fej volt az Ady-feje, amilyen Petőfi-fej volt a Petőfi. (De nem azé a kis szobor a Dinoparion a 16-os megállónál!) Igen, az országunk, az utódokunk, akiknek föl kell mutatni, meg kell tartani az Ady Endre arcait, azt a szobrát, a Csorba Géza Ady-ját fogjátok alá.

Von ilthon előtérre egy külön felfogásom, méppedig az, hogy nagy emberről nem muszáj, nem szükséges, sőt nem illik szobrát csináltatni, már mint nem kell és nem szabad a testi kopiját bronzból vagy márványból oda teremteni a világ pradájára. Minden emberszobor halál, gutaütöltés, nyomor és kiesésig. Igen, kiesésig, nem nyugt. Az ember a magat, törpességét és földiségét szánják a kivételnek, a eszáttatosaknak, az idegeneknek, akiknek szobrát gerenceséreznek. El tudsz akármilyen

magas vagy szép Kossuth-szobrát képzélni, amelyik a szememben, a képzelmedben a te Kossuth L. jósnak megfelel!

Szobor kell a fókás pékmeszternek az óbudai temetőben, annak igen.

Ha valami olyan nagyság volnék, becsületre csak azval a kikötéssel lennék hajlandó meghalni, hogy nem esnédnék majd szobrát belém.

Amikor főtjöttem a Múcsarnokból, sétálhattam azon a nedves kopasz ligetszelen. Ott szembe van a Liget-szatólárny, sokat hevert abban egy zöld lakkos gyerekszobában szegény Ady Bandi. Condottam, a legszebb volna, ha most kijönne ott a kapun, meggyógyulva, princepszással a dus ajka közl, negyveneslendősen, kényes meleg Riviera-vágygal... elengedném az egész dícsőségét.

Nem ezért írok Hozzad, barátom. Azért, mert a Múcsarnokban beleszerettem egy pályamunkába, biztos megállítottá előtte, kérlek: a fehér gipsz bölény előtt, aki lebecsálja a fejét, a hátán ül egy gyönyörű ősmagyar leány, a maga hajától es a mi mindnyájunk örök bajától alá börtölve a bölény nyakára, két kezével azt a primitív lantot ület keléhez.

Ennek a pályamunkának a szobrasza Luaszló Pál; sohase hallottam felőle s nem láttam sehol sem a sajtóban azok közt a szobraszok közt, akiket mint érdemeseket, érdekeseket említenek.

Ha parkom volna, fölláttatnám benne ezt a bölényt az ősléannal a hátán, azzal a lanttal, az Ady Endre lisztletégre, telkének öröme, magyarságnak, képmességének, fájdatomnak ünnepré, költőemlékek néldájára.

Ha főáros volnék, ezen nyomban megvásárolnám, megállítatnám, letenném a ligetbe, vagy a Klotild-paloták elé, vagy a kormányzó kedvence elé, Kedvesem, fele ne erts. Egy pöttyű kén sincs bennem, nem akarok Csorba Géza ellen gyújtogatni. Szeretem Csorba Gézá, a szobrát is szeretem. Jól esik a szemnek, hogy ezt a hamupipőce

szobraszt éri (remélem) az a boldogság, hogy Ady szobrát a magyarnak odaadhassa. Tudod, hogy a legszerelmesebb adyista a szobraszok közt, s ha ismerel, telkéket fizikáltak oly megféle összebészésében találhatsz önát; az egyetlen arc ismerőseim közt a Csorba Gézáé, amelyik az Ady arcára hasonlít. Persze, a szobor szabjékite: Csorba Géza is, nemesak Ady-Majd igyekszem a művészzel beszélni, hogy a szobor arcait vigye távolabba az eleven Ady-tól (meg a Csorbától) léjtesitse, égiesitse majd.

Az is alázattal könyörögni fogom majd, nem Csorbától, hanem az egészről, a hazától, kormánytól, lörcénytől, hogy azon a nem messzi reggelen, amikor Ady Endre szobrát fölláttatják, eresszék szabadon Hatvány Lacit. Igen, azt a Hatványt, aki nélkül Adyok tiszegő könyvének legalább a felét meg nem írhatta volna. En tudom, barátom. A halotti hangosabb lesz a száca, mint a halandók-nak. Ady Endre kedvéért bocsássátok ki a rabot.

Lantra borul az a bábáutos vad leány, barátom, és a bölény olyan szélsőséggel áll fölé, oly agyádséggel, oly gondolkodva. Szeresed.

Szép Erno

Mentőszekrényt szerelnek az autókra és motorbiciklikre Most készül a javaslat és a nyárra már tervény lesz

(A Reggel tudósítójától.) Vass népjóléti miniszter legközelebb törvényjavaslatot terjeszt be az autókra mentőszekrényvel való kötelező felszereléséről. A nyers javaslat már elkészült és a népjóléti miniszter reméli, hogy még a parlament nyári szünete előtt tétő alá kerül. Az eredeti tervszet szerint

a személy- és teherautókat, valamint a motorbicikliket is föl kell szerelni mentőszekrényvel.

A javaslat pontosan meghatározza a mentőszekrények összeállítását, amelyre az első segélynyújtásnál szükség van.

Syd Chaplin és egy majom

jútszák a főszerpel a „Charley őse” című amerikai vígjátékban. Ritkán láttunk ily kacagatót filmet! Syd Chaplin, aki az utóbbi évek néhány filmjén a legnagyobb sikerrel maszkírozta magát groteszké, ezen a legújabb képen nem hamisítja meg külsejét s erre kiderül, hogy a legeszesebb fiatal filmszínészek egyiké. A „Charley őse”-ben Syd „beteg” egy Afrikába induló hajóra és mint ur naplopo, egy nélkül tebszél az utasok között. De gyomrát fognak, igazoltatni akarják s erre ijedélen beemerkül egy híres oroszlovadász luxus-kabinjába. Az oroszlovadász inkognitóban utazik, megteszik neki Syd Charley, amiért oly „jó poft” és őt adja ki oroszlovadásznak, önmagát pedig a titkárnak. Ebből a helyzetből ezer komikus félreértés származik. Az oroszlovadászt — Charleyt — mindenütt a legnagyobb ünneppésszel fogadják, mert rettentelent ember híreben áll. Charley ezzel szemben a legnagyobb alak, aki valaha élt a földön: mindentől reszelt... Megérkeznek Afrikába és ott, az előtök gyarmatosok házában, Charley megismerkedik méltó partnerével: egy emberszába majommal. Ez a majom tökéletes komikus. Szabadon jár-ke a házában, minden esinyben résztvesz és hol kezére jár beátjának. Charleynek, hol irgalmatlanul megtréfálja. A film szereplői czenkivül négernek, oroszának és egy esinos amerikai leányka. Ezt az érdekes humorizsket esüörtőlkül mutatja be az Ufa, a Kamera és a Capitol.

Ma, farsang utolsó hétfőjén

NAGY BOLONDEST

Rendkívüli záróra reggel
6 órakor

Moulin Rouge

1½ tonnás Overland-teherautó

kitűnő állapotban

eladó

Cím: Röck Szilárd-u. 11. — Autójavító

Nagy Endre konferál a

Terézköruti Szinpadon!

Kezdeté 1/9

Telefon: 265-54

FARSANGI TÁRSASUTAZÁSOK HUSVÉTI RIVIERÁRA OLASZORSZÁGBA
Indulás március hó 3-án Indulás március hó 26-án
Részletes prospektussal szolgál a Máv. Hiv. Menetjegyjroda, Budapest V, Vigadó-tér 2. szám és összes fiókjai

Belvárosi Színház

Nászéjszaka

CEIKO KIWA

a világhírű japán énekesnő bucsufelépése kedden este a VÁROSI SZÍNHÁZBAN

PILLANGÓKISASSZONY

SZÍNHÁZ

Ami az Intim Pistából kimaradt

Mondja, kedves Intim Pista,

Elvasta-e Herceg Ferenc vezéreikét a „János vitéz”-ről?

— Nem én, hol jelent meg és mi van benne?
 — Egy esti lapban jelent meg és hogy ne sokat kerüljessék a forró kását, röviden az van benne, hogy „a Nemzeti Színház talán mégsem arra való, hogy „János vitéz” és János vitézeket” adjon elő, pláne, hogy a Nemzeti Színház, amely végeredményben mégis drámai színház, a darabot „operettnek játszotta és a második félváltás burleszk ripacs jelenetét egy új meggyomta, mint annak idején a Király-Színház”. Ebből a nyúlra színpadi büböként fölrott megállapításból kiindulva, nem Hovesit, de a „vallás- és közoktatásügyi miniszterium legfőbb írt” támadja, mondván, hogy: „agyalászik, időközönként kő borul azok szemére, akiknek hívatatos kötelességük, hogy a színházat ellenőrizze”. Véleményem szerint a darab előadását csak az igazolta volna, ha a színház rendezői merészen kibányászták volna azt a népszárművel, amely az operettmókéknak mögött lapogtat, — mintda egy possesszus előbb viszon azt jelenti ki, hogy: „A János vitéz” értéke a zenében van, szövege egy pompás illethen épült föl, egyébként irodalmi szempontból afféle ügyes polgári librettó, amiért azelőtt is írtak már és ezután is fognak írni”. Vagyis a végeredményben „a János vitéz” és János vitézek” előadása nem a Nemzeti főadata és mert mégis előadták, a Nemzeti városban van és ezen a válságon minél előbb segíteni kell.

— Puff neki! Megfujták a hallalít Hovesi ellen?

— Látja, ez az. Szokott öszinteségünkkel és szokimondásunkkal kérdezzük meg nyíltan: Hovesi nem tetszik, ugyebár és helyébe mást akarnak tölteni?! Miért? Azért-e, mert Hovesi rossz színezőanyagának bizonyult, vagy azért, mert más valaki akar a Nemzeti Színház igazgatója lenni s minthogy két igazgatója a Nemzetinek egyszerre természetesen nem lehet, öt most félre kell állítani az utból?!

— Halljuk! Halljuk!
 — A kérdés első részét illetőleg a Nemzeti Színház (amnyiszor elparentált és még mindig aktív) igazgatója aligha szorult igazolásra. Maga Herceg Ferenc föl cikkében védelmet nyújt egyébként közl, hogy a „Nemzeti hagyományai közé tartozó ama fóladat, hogy a legmagasabbrendű drámat íggyekeztek népszerűsíteni, fényes Shakespeare-cikkusával bravurosau tudta teljesíteni”. Ha ehhez hozzáadjuk, hogy Shawtól P. Abraham Ernőig és Dosztojevskij-től Klabundig, sőt ifjabb Hegedűs Sándorig igazán mindenkit előadott, aki hozzá csak félig épkezték darabot is eljuttatott, úgy álmélkodva kell arra gondolnunk, hogy hányan juthathattak hozzá teljességgel előadhatatlan darabot — mely serege a tekintélyeseknek és befolyásosoknak! —, amely céljai célérésére egy Herceg Ferencet is eszatorba lúdtól állítani! Mert értsünk a szóból: Hovesi sáncait az előadatlankok felete serege ostromolta! Koroda negyvenezernégy obstereti, irodalmi mumiák és vatermörderes kislavodysták, akik nem tudnak belevagyodni abba, hogy az irodalmi diszkvalifikációval nem okvetlenül egyértelmű az, ha a Nemzeti Színház valamely darabjához minden jegyet eladnak! Igen, mert Herceg Ferenc cikkében gunnyal említi meg, hogy „a színházat nem a drámai muzsa, hanem a pénztáros irányítja”. Hát a pénztáros pedig a közönséget jelenti! S vajjon Herceg olyan színházat óhajt-e, amelynek pénztáránál a közönség nem jelentkezik? Mit jelentene ez? Azt, hogy az a színház, annak repertoírja, tehát annak igazgatója sem kellene a közönség-

nek! S mit jelent a mai? Ennek az ellenkezőjét, de mindenesetre azt, hogy a publikum, amely szímtülig meglátogta eddig a „János vitéz” előadásait, nincs egy véleményen Herceggel Ferencel, ezáltal nem is gondolván olyasvalamire sem, hogy talán Fedák Sárival feltehető a Nemzeti Színházat, aki a „Csókon szerzett vőlegény” szombati repriزن néhány egyszerű kis dallal bizony három-ezer embert hangolt olyan magas kedvre, (jégenkopogó fejére egyességedül), amilyre csak az általános mozgósítás napjainban váultak az emberek a „Megállj, megállj, kutya Szecbia” hangjainál. Hát a „János vitéz” piros-fehér-zöld akarcéje sem árt talán a Nemzeti Színháznak előfásult, boldogtalan korunkban, amikor lord Rothermere és báró Perényi nyomában, valjuk be, az egy Fedák Sári settenkedik mindennél, ahol egy kis színpadi irredentúra alkalom nyílik. (Ezzel — a „Csókon szerzett vőlegény” alkalmából, kevesebb — több lett volna. De olyan kevesen vagyunk, hogy még az apagyilkosnak is meg kell bocsátani.) Meg aztán azt se felejtjük el, hogy az irodalmi szempontból afféle ügyes polgári librettó társszerzői között kiesik ott találgat Petőfi Sándort is, hogy Heljai Jenőről akinek versei a daljáték klasszikus magyar irodalmi értékké való emelkedéséhez mégis csak hozzájárultak — ne is beszéljünk. Az volna tehát a tiszteltteljes instanciank a magyar irodalom méltóságos főispánjához, aki nemrégben egy beszélgetésünk folyamán arra a kérdésre, hogy íre darabot és ha igen, miút, azt felelte, hogy nem ír, „mert vannak sokkal fontosabb dolgok annál, hogysem az ember komédiákat írjon” — én nagyon jól megértettem, hogy Herceg Ferenc ekkor mire gondolt —, venné talán újabb megfontolás alá, hogy e „fontosabb dolgok” szempontjából nem-e fontosabb, de hasznosabb, magyarabb s nemzetlibb misszió is a bünbakul előráncigált (ezredik előadása felé haladó!) „János vitéz” színrehozatala, mint tesszem azt, hogy Szász Károly új excellenciája kerüljön színre valamelyik új darabjával egymásután kétszer és soha többé. Igaz, a kasszának akkor nemigen volna a túlterhelés ellen sok panaszolnivalója... Aztán még egyet, Herceg Ferenc, Csontosról szólón, aki a Nemzeti Színháznak alig néhány hónapja tagja, mindössze, eddigi működését röviden „külterrosi vendégszereplés”-nek minősíti...

— Hüh, most jut eszembe, ezért zajlik ám a méhkas nagyon az egész városban...

— Igen, hát H. F. itt kétségtelenül elvetette a sulhót; mert neki volna legkevésbé szabad elfelejtenie, hogy a „Gyurkovics lányok”-kal ugyancsak a külterrosi színházban került először színre, amelyet a Csontosossal kapcsolatos megjegyzésében apasztrófál s tudtommal a „Kék róka”, az „Oroszaj brigádéros”, „Az aranyborjú”, a „Majomszínház”, vagy hogy még külsőbb periferiákra is elkalandozzak: „Az ezredes”, a „Babaha” vagy a „Tilla” sem a Nemzeti Színházban kerültek először színre. Ezzel zárom soraimat teljes tisztelettel.

— Hohó, könyörgöm. Ki ne felejtse a szegény embereket sem, akik nem írnak színdarabot, meg akiknek tetszik a „János vitéz”. Azok is veszik a lapot.

— Szintiszta valóság. Az aréna programja meggy tovább, a komoly arisztocrácia után más produkció következik: Hölgyeim és Uramim, mire kíváncsiak?

— Volt-e valamilyen premier?
 — A Városi repriزن kívül alig. Ahol Fedák-kon kívül a hölgyvilágból Lészay Kató kassziszonyban teltett kedünk. (Pardon, a Komédia új műsora, amelynek fólattrakciója, a Csontos—Rott-darab — bizony ezáltal nem tulajdonságon sikerült. Szerzője azonos a „Katicabogár”-éval. Csak az lévethetett ilyen krimi-nálisan, aki olyan briliáns tudott írni, mint a felejtethetlen Rott—Rátkai-produkció.)

— És az „Olympia”?
 — Az illusztris szerző meghívására szombaton végigjártam a darab próbáját a Magyarban és jelenthetem — természetesen a még kötelező diszkreáció határain belül —, hogy az új Molnár-darab a „Játék a kastélyban” könyved és színes motorában és stílusában készült, három rövid, csillagos, vidám felvonás, telistele a szerző legjobb kedvével, élmességének legszerezesebb pillanataival, előadása pedig — igazán kicélt nélkül, valamennyi szereplő érdemből — már most megérdemli a „Jegynélőbb produkció” címét és jellegét. (Tilokban azért Góthné már most nagyon megdicsérem. Kiss Ferő is. Ja, Hegedűst is. Es pardon, Góthol is. Hüh — last not least! — Uram! szögít is persze. Na és Zala Karoltát, természetesen. Szóval szemmi szükség nem volt a külön fólSOROLÁSRA.)

— Na most, jöjjön a bohóe!
 — Csügingiling... Gül Franciska néhány nappal ezelőtt tette le soffőröcskáját, sikerrel. Vadonatúj autóját vezette másnap a Köruton, amikor meglátta kollégináját a nairitási szakmában, a kis Turay Idát. Odakanyarodik nagybüszkén a trollórához és leszól a mindenható autótulajdonos nyájasságával a kis Turayhoz: „Hová mész, Ida, elviszelek.” „Kösönöm, Francikám, majd máskor” — felelte Turay — „most sietlek!”...

— Konferanszot a jövő heti programról!
 — A Nemzetiben casánap készültek el Zilahy Lajos „SziBériá”-jának végeles szereposztásával. A női szerepeket Rákosi Szidi, Bajor Gizi, Nagy Teréz, Inyágy Irén, a férfiakét: Odry, Csontos, Rózsashegyi, Bartos Gyula.

*Jókai-tér 10. szám **ROTT-KOMÉDIA** Telefon: T. 277-80

R. Türk Berta Kmochné Faragó Sári Krajnik Mária stb. stb.	Az új műsornak óriási sikere van Minden szám sláger! Csontos és Rott együtt! Minden vasárnap délutáni előadás 14 órai kezdettel	Rott Ferenc Ferenczy Károly Erczkövy László Gáspár Endre stb. stb.
---	--	--

A Dunacorsó külön termében V. Vigadó-tér 3. a zongoránál

Rakowianu

Egész éjjel nyitva
Bejárát a Dunapartól

Kék Madár

a világ legjobb kabaréja vendégszerepel minden este 8 órakor

a Fővárosi Operettszínházban

A MAGYAR SZÍNHÁZ

két szenzációja

TROJKA | A SASFIÓK

Hétfő, szerda, csütörtök, péntek és vasárnap délután (Rendes helyekkel) Szombat és vasárnap este

Salamon Béla felléptével:
„Majd a jegyenye!...”
 a Terézköruvi Színpadon!

Az **ADMUS** ma, hétfőn és holnap, kedden reggel 6 óráig nyitva!
 Magyar-n. 5. Telefon: J. 451-49

Fehér, Hajdu játsszák. Másodtán a Molnár-premier, amint hallom, ugyanaznap az „Uri-nyári”-é is a Vigben. — Lesz majd más lépésként a pesti premier-publicumok, hogy „melyiket öljem, melyiket szecsem”. (Ha én a Vígsház igazgatója lennék, egy nappal legelőbb föltételek elhalasztandó a premier, mert aki Molnárhoz megy majd, az semmire sem lesz ott a Vigben, egy nappal később pedig a Vigben is ott lenne föltételek. No az hivatalos prókátornak...)

— Na és a pletyka?
— Pletykák tömkelege. Az indiszkrét új bárány vonatkozólag — akinek fatális esete a gyönyörű bárónő estélyével nyilván széleskörű érdeklődéssel találkozhatott, mert legelőbb harmincz illatos névelen levő rebegett eddig hálás köszönetet a nyilvános fülhuzásért — azt az értesítést kapom, hogy néhány nappal ezelőtt egy hírtelenbező férjfió, aki arra a fölfedezésre jutott, hogy a fiatal gent tul-sokat beszél a megállapíthatóan valótlanságokat, — két, hogy is mondjam csak, irtozatos tasitit kapott. Az úgy elkerésére most folynak a tárgyalások, egyelőre eredménytelenül. S egy konstantinápolyi hír: egy híres pesti szép-aszony, aki a konjunktúra után vált el a dívatos bankégtől, majd néhány hete a Ger-beaudból és a Váci-utcaóól is eltűnt hírtelen, mindennap a Pera-Pataca halljában látható egy fekete bej kísérétében. E, bej...

Molnár-bemutató a Magyar Színházban „OLYMPIA”

A Magyar Színház pénteken, március 2-án mutatja be Molnár Ferenc „Olympia” című a fölveszes vizitokát. Szám szerint ez lesz a hatodik Molnár-bemutató a Magyar Színházban, amely Molnár műveinek sorozatából eddig a következőket mutatta be: „Farkas”, „Színház”, „Egy és föld szerelme”, „Vörös macska”, „Játék a kastélyban”. Az „Olympia” bemutatója azért lesz különösen nevezetes, mert

- a Magyar Színház premierje lesz az új Molnár-darab első premierje az egész világon.
- GOMBAGYÓGI FRIDA,
- GÓTHINE KERTÉSZ ELLA,
- ZALA KAROLA,
- KISS FERENC,
- GÓTH SÁNDOR,
- HEGEDŰS GYULA,
- STELLA GYULA

Játsszák a főszerepben. Rendező: Góth Sándor. A díszletek Falus Elek tervezte.

* Nagy Endre konferansza. Omoyvi Úsi és Gallay tüzén a Terézvárosi Jótékony Nőegylet a hó 29-iki letelepítésnek slagerel!

* A Filharmoniai Társaság mai Magyar-Estjén Kókai Gábor, Hajók Márkus és Adám művei kerülnek első be-mutatlásra.

„ZSAZSALOGIA”

Írta: Nagy Endre (új műfaj) a Terézköruti Színpadon!

Minden este 9 órakor

UJ SZÍNHÁZ

DYBUK

VI. Révay-u. 18
Telefon: T. 214-22

FEDÁK SÁRI

a „Csókon szerzett vőlegény” szombati premierjén

Ábrai Irén színésznő szerepében hét különböző alakban ragyogtatta kivételes művészetét. Az illusztris művésznő ezt a parádés szerepet ma hétfőn, szerdán, esütőrtökön, szombaton és vasárnap játssa a

Legdrágább hely 6 P **VÁROSI SZÍNHÁZ**-ban Legdrágább hely 6 P

Fedák Sári az Andrássy-úti Színházban Pénteken premier!

„Önagysága Örangyala” a Vígsházban

Dzsezzbend játszott,

charlestont és black-bottomot táncoltak Vassif bej török követ bálján

(A Reggel tudósítójától.) Szombatról vasárnapa virradó éjszaka méltóságtelejes Minervák, nesztelen Buickok és karesza Lanciák hosszú sora gördült a Vérmegye-utca egyik ragyogóan kivilágított palotája elé és az elegáns luxusautókból magyar miniszterek, külföldi diplomaták, főhercegek, magnások, püspökök, híres szépasszonyok szálltak ki. Vassif bej török követ meghívására mindenki eljött, aki számít Budapest előkelő társaságában, a politikában és a diplomáciában.

Törökország meghatalmazott miniszterének ez volt az első estélye Budapesten

és Vassif bej, akit rövid ittartózkodása alatt mindenki megszerett, a diplomáciai fogadósok hideg és szertartásos külsőségeitől eltérően

közvetlenül kedélyessé, vidámmá varázsolta az estét, amelyet a török nagypurak káprázatos pompájával és bőkezűséggel rendezett meg. Mindenki jól mulatott, remekül érezte magát.

A dzsezzbend fardadhatatlanul szólt, charlestont és black-bottomot táncoltak.

Bethlen miniszterelnökkel együtt ott volt a kormány minden tagja; — Pesthy és Bud, akik külföldön vannak, bizonyára sajnáltni fogják, hogy csak a feleségük mehettek el a török követ báljára. Vasárnap hajnalban 5 órakor kezdett oszlatolni az előkelő társaság, de sokan voltak, akik megvárták a reggelt és csak akkor hagyták abba a táncot, amikor már a szakszofon is berekedt és a dobervő aléltan hullt ki a felújított dzsezzdobos kezéből...

MOZI

Az igazi örökéletet a film adja meg

Az irodalom és a színház épp úgy nem a ma, hanem a jövő számára dolgozik, mint a többi művészeti ágak. De a kép örökké ott lóg a muzeumok falán, a szobrok ott díszlegnek a városok terein, a könyv azonban poros autogramok rozoga polcain rotyózik, a színész munkája pedig alkotójával együtt sirba száll.

A mozi az az új művészet, amely a színház alakítását és az író alkotását legkézzelenebbül, legszenvedelmesebben megéri. Ima, itt van a „Föltámadás”. Tisztolt Leo irodalmi ösvényének egyik legsúlyosabb terméke, amelyet már csak az irodalomnak elő buvárok olvastak, és e

hétlen a Royal-Apolló és Corvin vászrán az elsőjű lapok alakjai új életre keltek.

Amilyen világirodalmi érték a regény, épp olyan nagy értéke a kinematográfának a film.

Tisztolt nagy gondolatát, amely egész életét meghatározta, az ekkori lélek újjalatásáról, a szenvedések tisztítóerőiről Bod la Roccus és különösen Dolores del Rio, elő valósgára teszik, a két művész csodálatos embereket teremtet az életlen betűkből és a már rég beérkezett Bod la Roccus mellett Dolores del Rio is arrivált. A két nagy művészt az a közös regényi lemele a poros könyvespolcokról és örökéletet biztosított Neshlu dor Dimitriek és Maslova Katiussának, a „Föltámadás” hőseinek.

A Chaplin-név varázsa

Márka a Chaplin-név kétségtelenül a legismertebb márka a kinematográfia világpiacán. Azt szokták mondani, hogy vannak nevek, amelyek előtt minden ajtó megnyílik. Chaplin neve, a sziveket nyitja meg és a neve szintén ösenőt a nádpálával, kis kalappal, nagy cipővel.

Eppen ezért nagyon nehéz helyzete volt Chaplin fővérének, Syd Chaplin-nak, amikor először a közönség elé lépett. A Chaplin-név varázsa Chaplin jellegzetes alakja nélkül alig volt elképzelhető. Syd Chaplin eredeti humorát, nagygyerő szimbólus tehetségét bizonyítja az, hogy Charlie Chaplin mellett saját nevét is kedvelte, érdekessé és népszerűvé tette.

Syd Chaplin eredeti humorának és ötletének legpompásabb terméke az a film, amelyet „Charlie hőse” címen mutat be a leten a Kamara. Syd Chaplin e filmen Afrikába került, ahol

csinipánzával, oroszlanál, sőt ősemberekkel is vaskodik a közönség zúgó kegyezés közben.

A műsor másik ragyogó éjszere Xenia Desnynek, a legelőbb nemet prizadomnak egyikének legelőbb filmje. „A gróflisszony és a pincér” című modern, elegáns színmű, amely kitűnő keretű nyit az elegáns művésznő megjelenésével.

Paul Wegeneről—Petrovich Szevdicslávig

„Hogy a csatát végtelen acélszalagjai behálózzák az egész földkerekséget, egy hálóza ha a film cellulózszalaga a szellemi világot. Nemzeti és faji különbség nélkül köti össze ez a keskeny szalag a népek tömegeit és a művészek sorát. A film nem ismer akadályt, ország-határt, amit kioldást — akar néző, akár színész — meghódítja.

A film végtelen hatalmát bizonyítja „A varázstör” című film, amelyet esütőrtökön mutat be a Décsi-mozi, Eránia és a Corso. A német Paul Wegener, az angol Alice Terry és a magyar Petrovich Szevdicsláv játsszák a 16-szerepűt a filmen, amelyet a spanyol származású Rex Ingram rendezett az amerikai Metro Goldwyn részére a francia Ricciárdó.

„Aligha van művészt termék, amely ennyi német tudását, tehetségét, színi képességét, és ennek meg is van az eredménye. Rex Ingram, a nagy nagy siker biokosza, a nagygyerő színész segítségével az idei szezon egyik lemegekőbb filmjét alkotta meg. Paul Wegener jellegzetes ereje, Alice Terry szépsége és Petrovich Szevdicsláv férfiasága az igazán nagy kore-tében pompásan érvényesül és a három mozinak a leg-tekerebb sikerét fogja meghozni.

Rudolf Schildkraut — Jk. Coghan, Billie Dove, Leatrice Joy, Clive Brook, az igazi parádés szereposztás

Amint a színházaknál, ugy a moziknál is sokat következtethet a közönség a színdarab, illetve a film értékére abból, hogy mi a szereposztása. Ahol valóban kiváló nevek szerepelnek, az a gyár bizonyára nagygyerő színdarabot dolgozott fél, ha a nagygyerőket érdemesnek tartotta fölvolmatni.

Öt pompás név, a filmművészet első garnitúrájának tagjai szerepelnek a Radius esütőrtökű műsorán. Az első Rudolf Schildkraut, aki „A vén uszoros” című film főszerepében bizonyítja be, hogy a legnagyobb filmszínészek közé tartozik. A másik filmben, a „Férjhez adom a feleségem” című vígjátékban viszont Leatrice Joy pikáns szépsége és Clive Brooks férfias eleganciája fog hódítani.

A Radius e műsorába egy klasszikusan értékes betétszámot is illesztett: Gárdos Nelly egy Grieg-melodrámat fog elszavalni.

KÖZGAZDASÁG

A minisztertanács elhatározta az „építkezések leépítését“

Az új költségvetés beruházási tetelei sorában az egész vonalon csökkentették az építkezésre előirányzott összegeket

(A Reggel tudósítójától.) A pénzügyminiszteriumban vasárnap délelőtt tartották meg az utolsó tanácskozást az új költségvetés összeállítására. A legutóbbi minisztertanács döntése alapján már csak a beruházási tétellek összeállítására volt hátra, ami annál nehezebb munka volt, mivel a különböző építkezésekre vonatkozó miniszteri előterjesztéseket az egész vonalon revidálni kellett. Gazdasági körökben már régóta panaszkodtak, hogy az építkezések térfelhívásai következtében halpontra jutott és az érdekelteknek a kormány beavatkozását várták abban az irányban, hogy a többi tétellek folyósításán az építkezések felfüggesztésére. A legutóbbi minisztertanács azonban éppen ellenkező álláspontra helyezkedett. Megállapította, hogy az építkezések a legkevesebbet gyümölcsöző módja a beruházásnak, kifogásolta, hogy a túlhaladt és gyakran fénytűző építkezések nem felelnek meg a takarékoskodik követelményeknek és éppen ezért

elhatározta az „építkezések leépítését“. Azokat a beruházási összegeket, amelyeket az egyes miniszteriumok építkezésekre igényeltek, az egész vonalon csökkentették és

általános irányelvül állapították meg az építkezési programnak óvatos és takarékos végrehajtását.

Az új költségvetés összeállításánál során bebizonyosodott, hogy a pénzügyminiszterium költségvetési osztálya mai összeállításában csak nagy ügyvel-bajjal győzi a munkát és ezért máris intézkedés történt

a költségvetési osztály kettéosztására. A költségvetési alosztály élére Szilágyi Ernő osztálytanácsos, a zárszámadási osztály élére pedig Szász Lajos miniszteri titkár került, a két alosztály főnöke pedig továbbra is Jakab Oszkár h. államtitkár maradt.

Negyedmilliárd befektetett tőke után 8.5 millió pengő a főváros jövedelme!

(A Reggel tudósítójától.) A pesti polgár meglehetősen elfáradt ember. Talán már csak panaszkodni és haragudni tud. De csakhamar már elég. El gondolja ma már a legtöbb pesti, semmi sem lehet ill. segíteni!

Hiába minden, a vége csak az, hogy én fizetem az ötvenperentes pótdólt, fizetem a gáz, a villany, a villamos magas árait s akárki kerül fölül a városbázán, ezen nem tud segíteni.

Ez szomorúan hangzik s még szomorúbb, hogy egyelőre igaznak is bizonyul. Budapest székesfőváros Európa egyik leggazdagabb városát. Ami az angol baloldali pártok számára egy hosszú és nehéz küzdelem után elérhető ábránd, az itt kényelmesen, könnyen s olcsón megvalósított nagy program volt a háború előtt. Ez a város az minden közszolgáltatás, az óvó a gáz, a villany, a vízvezeték, a közúti vasút, hatalmas erdők, hegyek s völgyek vannak birtokában, itt főmunkások s kézművesek, kedvesnek és keleménynek kéne lennie az életnek s nem ezer gond által hársított vad rohamnak. A székesfőváros vállalataiba polgárainak pénzéből és vagyonából igen nagy összegeket fektetett.

Kétszázötvenmillió pengőre lehet tenni ezt a különböző vállalatok fektetett összegét, de ebben nincsen benne sem a Beszkárt meg-

szervezésére és reorganizációjára, sem a vízművek felépítésére és berendezésére fordított összeg. S e nagy összeg után a város mindössze 8.5 millió pengő jövedelmel könyvelhet el.

Vagyis a negyedmilliárd pengő befektetett tőke után a város jövedelme nem tesz ki többet, mint négy százalékot akkor, amikor a beféti kamat a létevel magasabb,

és akkor, amikor a pesti polgár, akinek a jövedelmei átlaga, a munkabérei és az életszínvonala sokkal alacsonyabb, mint akár a legközelebb fekvő bécsié és a bécsi, a berlini s akármelyik nyugati városnál jóval magasabb árakat könytelenül fizetni ugyancsak a városi vállalatoknak. Mindenki tudja ezt, mindenki látja, mindenki érzi, a közvélemény nyomása minden lépten-nyomon minden újság-cikkben érezhető. És mégis. És mégsem.

Az ember elgondolkodik: kívül törődnek itt egyáltalában, kinek a véleményére adnak és kinek a szavát respektálják?

A belügyminiszter kemény és rideg szóval rárecesent a fővárosra. A belügyminiszternek igaza van. Leíratainak legnagyobb részét alá lehet írni, csak éppen neki nincsen joga a kritikuss tőgáját felülni. Mert az új fővárosi törvény teremtette meg a fővárosnál a mai lehetetlen állapotokat, ez a törvény lukmáltta rá a városra a kinevezett tagokat és ez akadályozza meg, hogy a polgárság akarata valahogy és valaha érvényesüljön. Amíg ez a törvény meg nem változik, addig minden megy a régi uton.

Hatalmas vállalatok, mint a Beszkárt, a Gázművek egy fillérrel se járulnak hozzá

a fővárosi igazgatás terheiből, a Vásárpénztár, e legdrágább példány a városi díszungelnek, tovább is vígan eladnivalóstrálja a vásári illetékek negyven százalékát és a pesti polgár tovább epelelheti az ötven-százalékos pótdólt, a gigantikusra nőtt városi vállalatok és az egyre duzzadó városi bürokrácia nyomástó terhelt!

× A budapesti tőzsde erényed és erőfőten állapota már-már krónikus és megszokott jelenséggé változik. Hosszu apátia korszakait nem szokatlanok ugyan a tőzsdék történetében, de mégis aggasztó tünet, hogy egy ország pénzügyi középpontja, amelynek pontosan és híven kell visszatükröznie nem annyira a gazdasági állapotokat, mint inkább a közvélemény vélekedését az ország közéletén jövőjéről, hosszú hónapokon keresztül ilyen gyogyíthatatlannak tetsző depresszióban szenvedjen. Két jelenség vall különösen arra, hogy a baj ma már melyekre harapódzott, mintsem fölényül tűrni lehessen. Az egyik, hogy a pesti tőzsde híven és pontosan regisztrálja mindazokat a nemzetközi hosszimentumokat, amelyek a külföldi piacokra, elsősorban a berlini piacra hatnak, de viszont sem a nemzetközi, sem a beföldi hosszimentumokat nem respektálja és nem reagál rájuk. Sem a pénzbeség, sem az iparvállalatok tartosán jól foglalkoztatása, sem az emelkedő osztaleknek nem rázták föl a tőzsdét apatiájából. Mintha a pesti piac általában eszaban néhány lanyhaságra spekuláló nagyüzemi üzorsás vadászterülete volna és a Kőszézen, Ofán, Nován kívül más papírt nem is jegyznének! Mi lehet ennek az oka? Egyesek szerint az, hogy az osztalek még mindig alatta maradnak a lombardkamatnak, márpedig a komoly spekulációnak első feltétele, hogy a kettő között az osztalek javára széles margó maradjon, mások szerint egy súlyosodó krízis jelei mutatkoznak. Igaz-e ez, alapos statisztikai adathalmaz nélkül eldönteni nem lehet. Tény, hogy ez a magyar világ nem a lehető legjobban kormányzott világok legjobbjika!

Dr. OETKER-féle sütőpor és vanillincukor így eredményez!
A 127 receptet tartalmazó könyvet kívánatra ingyen és bérmentve küldi:
Dr. A. OETKER, Budapest VIII, Conti-utca 25

Budapesti házakra előnyös
kölcsönöket
ajánl
Schwarz Gusztáv
banküzlete IV. Kossuth Lajos-utca 3
Telefon: József 448-04 és József 448-05

Opera butorcsarnok
VI. Andrásy-ut 29. sz. alatt megnyílt!
Csak jó minőségű butorok a leggyorsabbul a legdrágább kivételgel nagy választékban kaphatók.
BUTORHITEL - osztálya a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett áll a t. közönség rendelkezésére

KERÉKPÁROK!
STYRIA TURA ÉS STERLING VERSENY
a világ legszebb és legjobb gyártmányai soha nem létezett olcsó árban kaphatók
Schwartz Géza
kerékpárok, gumik és alkatrészek gyári torakata
VIII. Német-utca 45 (József-utca sarok)
Eladás részletfizetésre is!

Felülmulhataatlanok

Praga

4, 6 és 8 hengeres személyautók

1, 2, 5 és 10 tonnás teherautók

Kizárólagos képviselő:
Nemzetközi Gépkereskedelmi Rt
autó-osztálya
Budapest V, Vilmos császár-ut 26 és 32. sz.

Különféle mintára berendezett
SZAKORVOSI RENDELŐ
bőr-, vér- és nembelegyek részére. Erzsébet-körút 1. sz. II. em.
(Rákóczi-ut sarok) - Rendelés egész nap. - Nőknek külön.
Specialis gyógymódok: RÖNTGEN - DIATHERMIA - QUARZ
INSULIN - EZÖST SALVARSAN és VILLYANKEZÉSEL

Csak a veséjét

teltát a belső szerkezetét és a mutató gyors menetét, illetve ingadozás nélküli megállását vizsgálja meg, mielőtt **gyorsmérleget** rendel, hogy nehezen szerzett pénze gyorsan s biztosan megtérüljön. Az eredeti amerikai **DAYTON-gyorsmérleg** belső szerkezete mindenkor kibontva bárki által megtekinthető.

HAAS M.
az amerikai Dayton-gyorsmérleg vezérképviseleté, Budapest IV. Váci-ut. 36 (Klotild-palota)
Telefonszám: József 446-52.

VASÁRNAPI SPORT

Lábtörés Debrecenben Tíz emberrel is győzött a Nemzeti 2:1 (1:0)-ra Debrecen, február 19.

A Reggel tudósítója jelenti: Kezdes után rögtön súlyos baleset történt a Nemzeti-Bocskay-mérkőzésen.

Czétényi összefutott Farkas kapussal; Czétényi lábtörést szenvedett.

Az első gólt Odry lőtte a 36. percben: 1:0. A második félidő 17. percében a kifutó Farkas mellett Bihámi újabb gólt lő: 2:0. A 30. percben Seiden 2:1-re enyhítette a debreceniek vereségét.

Befejeződött a téli olimpiász

St. Moritz, február 19.

(A Reggel tudósítójának híradása.) A kilenc napot a tartott téli olimpiai játékok vasárnap értek véget. A legújabb eredmények a következők:

- I. Bobsléghajóverseny: 1. Flske Kapitány (Amerika) 3 p. 2:05 mp. 2. Heaton kapitány (Amerika) 3 p. 2:1 mp. 3. Killan kapitány (Németország) 3 p. 2:19 mp.
- II. Jéggömbmérkőzések: Kanada győz Svajce ellen 13:9-ra. Svédország Angliával szemben 3:1-re.

Olimpiai győztes tehát Kanada 6 ponttal.

- 2. Svédország 4 p. 3. Svjác 2 p. 4. Anglia 0 p.
- III. Páros műkorcsolyás: 1. Andreo Joly és Brunel (Franciaország). 2. Lilli Scholz és Kaiser (Ausztria). 3. Melitta Brunner és Wrede (Ausztria).
- IV. Síugrás: 1. Andersen (Norvégia) 19:08 ponttal. 2. Ruud (Norvégia) 18:54 p. 3. Purkett (Csehszlovákia) 17:37 p. 4. Lundgren (Svédország) 16:708 p. 5. Monson (Amerika) 16:687 p.
- V. Kombinált síverseny: 1. Vinjarungen (Norvégia). 2. Snerud (Norvégia). Az eredmény tehát megváltozott. A küzdelmek végén a bizottság ünnepélyes keretek között kiosztotta a díjakat és átadta a diplomákat.

Doros György dr. győzött a Spárta Kardversenyén

(A Reggel tudósítójától.) A már hagyományos miniatűr rendezésben folyt le a Spárta AC kizárólag kardverseny környezetben rendezett, a Vasvárosi felsőkereskedelmi iskola tornacsarnokában, ahol előkelő és székelt közönség figyelt a benevezett 70 vívó küzdelméi. Győzött dr. Doros György (RAC), aki az idén már a második versenyt nyerte.

Dr. Doros tempóvárosával és nyugalmas, jól irányult ugrással a mezeit, amelyben dr. Szűcs Géza és Szatthy József csak azért szerepeltek mert sikertel, mert résztvettek a Bankszövetség ünnepén, a Stark Ákos a stílus embere. A szakújság Markovics József második helyezésére Armentano Ede vívómestert dicséri.

- Részletes eredmények:
- 1. Dr. Doros György (RAC, Bertl-Santelli-tanítvány) 7. győzelemmel, 2. Markovics József (Szeged) 5 gy. 3. dr. Pápay (MAC) 5 gy. 4. Borovszky 4. gy. 5. dr. Szűcs Géza 3 gy. 6. Szabó 2 gy. 7. Ede 1 gy. 8. Stark 1 gy.
  - A győztes Budapest székesfővárosi tiszteletdíjat, Szűcs Géza szobrászművész művelésügyi nyújtvány bontvárdíjjal nyerte. A helyezettek Hódmező Körményfőváros, a rendező egyesület és több lelkes klubtag által felajánlott díjakat nyerte, amelyek Szűcs Géza Pol koronázásának, a klub elnöke lekötött beszéd kíséretében osztott ki.
  - A zsűriben Agay Lajos, Dénes Károly, Gjelner Antal, Kalodai István, Koczgy Ádám, Rády József, Szűcs László és vizes Testvérszövetség küldöttei vettek részt. A miniszteri rendelet Deak Lajos szakosztály-vezető érdeme.

Felcélős kiadó: Róna Ödön igazgató
„Nílágosság”-könyvnyomda Rt. Budapest, VIII, Conti-u. 4
Műszaki igazgató: Deutsch D.

Huszezer főnyi közönség előtt folytak le a szezonnyitó profimeccsek

A kispesti derbyn 7000 fizető néző jelent meg. — A vidéki városokban is több ezer futballrajongó kereste föl a pályákat.

(A Reggel tudósítójától.) A vasárnap kellemetlen időjárás ellenére is nagy tömegek jelentek meg egy a fővárosi, mint a vidéki nagy profi mérkőzéseken, amelyek éppen olyan „fűtött” légkörben zajlottak le, mintha már a fínsített tartának.

Az első ligában nem kevesebb, mint 30 gól esett, a másodikban pedig csak eggyel kevesebb.

Konrad, Turay és Spitz szezonél-szebb dolgokat produkáltak. Igazi művészei a futballnak.

Ferenecváros-Vasas 3:1 (3:1). Üllői-ut. — 12.000 néző. — Bíró: Iváncsik.

Rögtön a bajnokságot lezárta a 30. percben Turay 20 méteres büntetője a meglepett Szulik mellett a halálba fut. 1:0. Bruncker beadvást szemétkéssé a léce mellé helyezett, majd Turay remek lövést Kóhnt nem tudja értékesíteni. A 22. percben a kényelmes Hungler mellett Grünfeld kirúgja és a vezető Huber hasa alatt kiegyenlített: 1:1.

Két perc múlva azonban Obitz szabadrúgásból Szallasi-ecsk újra megszerezte a vezetést. A 30. percben Kóhnt beadvást Takács II. a kapufára felelt, a visszapatánzó labdát Kóhnt lövi, de Szulik nagy bravúrral ment. Turay elő-szögölt 15, a bíró természetesen nem felelt meg. A 40. percben Takács II. kirúgja és ellenkező oldalon védhetően lövi 16: 3:1. A 45. percben Huber és Jelli-ek összefutnak. Huber előfelé után rug — a bíró nem veszi észre. Már javában folynak a játékok, amikor a bíró a határbíró bemozdására „11”-est felel.

Szentmiklósy őriálsgalomb és Iarna közepette a megasba lövi a labdát.

Féltű: 3:1. A második félidő a Vasasok támadásaival kezdődik: Takács I. egy veszedelmes labdát csak a gólvonaltól tud kikerülni. A bíró bizonytalan ítéletet többször hangoztat, a Vasasok bírója, Ráczó Kornél és Turay lövést Szulik bravúrosan védi. Ezután a Vasasok kerülnek frontba és a 25. percben Grünfeld kapufát talál. Bruncker lövést pedig Huber fogja. Harmadik ferenecvárosi kornerrel végződik a mérkőzés.

Turay volt a mérkőzés legjavosabb labgójá embere. Hungária-III, Fer. TC 7:2 (6:1). Hungária-ut. — 4000 néző. Bíró: Hertzka.

Héves Hungaria-támadások nyitották meg a küzdelmet és pár perc múlva már Skvarek labdája ül a halóban: 1:0.

Biztosan győzött a Sabaria

Sombathely, február 19.

(A Reggel tudósítójától telefonfelhívásból.) A miskolci Atilla az első félidőben átellenes mellő ellenfele volt a Sabariának.

A vezető gólt az Atilla érte el Riff révén a 25. percben, amelyet Hölzneren egyenlített (34. p.).

A küzdelem második felében a hazai csapat jobb koudlónál előntébe a mérkőzés sorsát. Barcsák és Tárnok gólváltal a végére jutott 3:1 (1:1) a Sabaria javára.

Kitűnően sikerült a váci vívóakadémia. A Reggel tudósítója jelenti: Holbágy Jenőnek, a Magyar Vívószövetség festszervezőjének és a váci idők egyik legjavosabb mestereinek és versenyzőinek a Buzsáki akadémia rendezte a Váci SE vasárnapi közgyűlésével kapcsolatosan. Az akadémia a legjavos fővárosi vívók szerepeltek.

Döntetlen eredmény Szegeden

Szeged, február 19.

(A Reggel tudósítójától telefonfelhívásból.) A Budai „32”-es-Bástya-mérkőzésben a budaiak bántalatos lelkesedéssel kiüzdöttek a tempó-bírások azonban még hiányos.

A Bástyában a bécsi Ludwig föltűnő győng-szer szerepelt.

Eredmény: 2:2 (2:1). Góllövők: dr. Nagy (2. p.), Selmidt (10. p.), Varga (20. p.) és Solti (II. 25. p.).

Súlyos vereség — súlyos hashátrágyulladás. A Reggel tudósítója telefonálta Nagykanizsáról: Az ifjúsági Labdarúgó Szövetség válogatott csapatát vasárnap a Kanizsa FC-vel mérkőzött. Győztek a Kanizsaiak 3:0 arányban. A fővárosi csapat kispőre, Szalay József korházba került, mert hírtelen genyves hashátrágy tünetei mutatkoztak rajta. Áronnal a kanizsai kórházba szállították, ahol megoperálták. Szalay állapota rendkívül súlyos.

Új futótélethez tünt föl

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtti hatalmas mezőnyöket vonzott az MTK mezei versenye, amely délelőtti 11 órákor a Hungária-ut. pályán környéken folyt le. A már ismert versenyzőkön kívül Eper Lajos ESC ismét föl, aki ugyan ez alkalommal még csak a harmadik helyen végzett, de szakértő szerint ez a jövő embere

- Részletes eredmények:
- I. Senior kezdők: 1. Huszár MTE 16 p. 53 mp. 2. Juhász. 3. Gergely. Csapatversenyben: 1. Vasas 28 ponttal. 2. MTE 32 p. 3. Polyanország 71 p.
  - II. Junior kezdők: 1. Magyar MAC 10 p. 35 mp. 2. Lipner Vasas. 3. Eper ESC. Csapatversenyben: 1. Vasas 28 ponttal. 2. MTE 35 p. 3. MTK 65 p.
  - III. Ifjúsági kezdők: 1. Barta Vasas. 2. Balogh MTK. Csapatversenyben: 1. Vasas 47 ponttal. 2. MTK 73 p. 3. KAÖE 115 p.

1:0. A kék-fehérek föltűnő mindjobban kidomborodnak. További eredmény azonban még kőszik, mert Neuhaus kitűnően véd.

A 37. percben Konrad tiszta-ra játssza magát és miniatűr gólt paszliro: 2:0.

Három perc múlva Konyor lövi az öbúdiak első gólját: 2:1. Újraökös után Skvarek rögtön 3:1-re emeli a gólarányt.

A mérkőzés második felében a III. kerületiek játsszának szűllő és már az első percekben két korner trükk el: a másodikból Konyor gólt felelt — a bíró azonban nem felelt meg.

Változatos kúdelem után a 22. percben Mayher közel ériúti a labdát: „11”-est Hírzer góllá értékesíti: 3:1. A 26. percben Skvarek lövése ér cél: 3:2. Majd Kocsis labdáján utáni újabb „11”-es. Brószler helyett: 3:2. A 31. percben Hírzer 6:2-re, a 39. percben Skvarek 7:2-re növeli az eredményt.

Konrad pompás játékokat produkált.

Újpest-Kispóst 4:2 (1:1). Sárkány-utca. — 7000 néző. — Bíró: Boronkay.

A kék-fehérek támadnak és Wilhelm II. már a 4. percben gólt 15, de a bíró off side miatt nem adja meg. Rögtön ezután Auer lövést Dénes remekül fogja. Változó játékok után a 25. percben Auer lövi az első gólt: 1:0. Harmadik perc múlva Csendes bombáját teszi aratmalama. A 51. percben Mateffy váratlanul kitör és védhetően elgázal: 1:1.

A második félidő első percében mind a két fél sokat hibéz. A 12. percben P. Szabó lefut, Strócknek passzol, aki Dénes mellett 16 a halóban: 2:1. A 32. percben

a ragyogó technikájú Spitz újabb gólt fejezt: 3:1. A 34. percben P. Szabó 16 védhetően gólt: 4:1. A 41. percben Mateffy Sternberg fölvágja:

Dudás helyett: 4:2. „11”-es!

Másodosztályú profi liga. Turul-Soroksár 3:1, Üllői-ut. — BAK-Órás 1:1, Hungária-ut.

— Erzsébetváros-Vac FC 2:1, Lóverseny-ut. — Rákospalota-Pesterzsébet-Husos 4:1; Rákospalota-Térváros 7:1. — Kaposvár: Somogy-Kossuth 6:1.

A Jászvárosi Miskolc is győzött a Szemere ellen 1:0 arányban.

Győzött a Ferenecvárosi Torna Club csapata az amatőr-bajnokság Springer-csoportjában 4:1-re az NSC ellen (Rákospalota). — BEAC-MAC 2:1 (Maragitziget).

Szűcs Géza dr. (Mercur) a Bankszövetség kardbajnoka

(A Reggel tudósítójától.) Elénk érdeklődés mellett, Izzalmak küzdelmek közepette folyt le vasárnap a Pénztárszövet Sportegyletek Szövetsége kardbajnoki viadala a Santelli-teremben.

Győzött holverseny után a védő Szűcs Géza dr., aki ez alkalommal már negyedszer lett bajnok.

Szűcs Géza dr. részben precíz támadásaival, részben jól sikerült parád-ripostjaival szerzte meg a győzelmet és ezzel első védője lett a Postatakarékpénztár vándordíjának, egy remekművi bronzszobornak, amely rómat síslakos íjászt ábrázol.

Részletes eredmények:

- Bajnok: Dr. Szűcs Géza (Mercur, Fodrásziskola; Kamilly-Felkeltő-tanítvány) 1. győzelemmel. 2. Gönczy (Magyar-Óbuda) 4 gy. 3. Szatthy (Postatakarék) 4 gy. 4. dr. Bal (Keresk.) 3 gy. 5. Jele (Postatakarékpénztár) 1 gy. 6. Lovag Fuchs (Postatakarékpénztár), 0 gy.

A zsűriben dr. Dietz István, Engler Sándor, Kalmácsi Gyusztáv, dr. Pápay Frigyes, Piller György, stb. kifejezetten munkáltak.

Tiszteletdíjat adományozott a Pénztárszöveti Központ, az Angol-Magyar Bank, a Kereskedelmi Bank (2) és a Bankszövetség (2).

A díjakat dr. Polinsky Gyula elnök osztotta ki nívós beszéd kíséretében.

A Honvédelmi minisztérium vándordíjja a vasárnapi kardviadal után a következőképen áll: 1. Postatakarékpénztár 32 ponttal. 2. Mercur 18 p. 3. Kereskedelmi Bank 16 p. 4. Magyar-Óbuda Bank 9 p. 5. Pénztárszöveti Központ 3 p.

Pompás küzdelmek folytak Budapest bírkaó bajnok viadalán, amely — bár a küzdelmek vasárnap éjjel 11-ig tartottak — nem nyert hofezést. Az egyes súlyosztókban a következők között dől el az elsősg kérdés: Arany MTK—Nóbl UTE. Kárpáti UTE—Fehér MÁV. Matura MTK—Györgyi UTE. Turonygy FVC—Glavanov MÁV. Nagy Cegléd—Fereney MAV, és Badó FTC—Szelly Vasas. A döntő mérkőzések kedden este 7 órakor kezdődnek az MTK Hungária-ut. pályán levő bírkaó csarnokában.

Kitűnő sportot nyújtott a BTC boxviadala, amely a Klóttud-utcai tornacsarnokban telt haz előt folyt le. Az előkelő nézősereg sorában ott láttuk: Odescalchi herceget, gróf Nádasdyt, gróf Széchenyi Józsefet, az ökölvívósport régi barátait. A mindvégig nívós párharcok a következők eredmények között végezt: Párháts NSC győz. Birt BTK ellen. Pápay M.V. gy. Mészáros BTK. 4 gy. 4. NSC gy. Mészáros KAC. gy. Fricsschnau. BTC. gy. Paulini MAV. gy. Korpás BTC gy. Csukai MAV. gy. Mehlbeck BTC gy. Szűcs UTE. gy. Bódy FTC gy. Ser NSC. gy. Mihalek NSC gy. Boros Spárta. gy. Sparring FTC gy. Kelemen MAV. e. és Szabó Ede BTC gy. Nánai UTE. e. A díjakat Romancsek József szakosztály-vezető osztotta ki.